

ניצנים - תוכנית
הצהרונים הלאומית

משרד החינוך

המנהל הפדגוגי

היחידה לתכניות משלימות למידה -

האגף לחינוך קדם יסודי

בצוותא זה כח

פתיחה והיכרות

תוכנית ניצנים תשפ"ו
בתי ספר כיתות א' ב'

חדש אלול

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה - האגף לחינוך קדם יסודי

תוכן העניינים

שבוע ראשון

"בואו נתחבר" היכרות בין חברי הקבוצה

שבוע שני

"בדיוק כמו שאני" כל אחד הוא מיוחד

שבוע שלישי

"ביחד זה מצליח" הסכם קבוצתי

שבוע רביעי

"עושים טוב ביחד" התנהגות מקרבת בקבוצה

בונים קבוצה שמחה –

החודש הראשון הוא זמן מכונן – הזמן שבו ילדים פוגשים מחדש חברים מוכרים, נחשפים לחברים חדשים, ונכנסים למסגרת חדשה שאינה גן ואינה בית. זהו שלב עדין של התארגנות רגשית, חברתית וקבוצתית, ואנחנו כמובילים בצהרון, מלווים אותם בצעדים הראשונים ליצירת קבוצה מחוברת, תומכת, שמכבדת את כל אחד – בדיוק כמו שהוא. בבחינת "איזהו מכובד, המכבד את הבריות".

במהלך ארבעת השבועות הראשונים נתמקד בהיכרות, שייכות, כבוד הדדי, חוזה קבוצתי והתנהגות מקרבת, וכל זאת תוך מתן מקום ללב, לשיח, לתנועה ולשמחה. כדי לאפשר למהלך החודשי הזה להיות משמעותי, חשוב לשים לב לפיתוח של התחומים הבאים:

ידע

- ♦ היכרות עם מושגים כמו **שונות, קבוצה, חוזה, חברות, רגשות** והתנהגויות מקובלות ומרחיקות.
- ♦ חשיפה לשפה רגשית-חברתית פשוטה: **"מחמאה", "שיתוף", "שייכות", "להתחשב", "עזרה"**.
- ♦ הבנה בסיסית של **התנהלות במסגרת קבוצתית**: תור, הקשבה, כללים.

מיומנויות קוגניטיביות

- ♦ **הבחנה בין סוגים של התנהגויות**: מקרבת / מרחיקה, תומכת / פוגעת.
- ♦ **פתרון בעיות חברתיות** פשוטות דרך שיח ומשחק סימולציה.
- ♦ מיון, רישום, שיום והסקת מסקנות (לדוגמה: למה דווקא זו התנהגות טובה? מה קרה כשהתחלקנו?).
- ♦ **חיזוק כישורי שפה** – תיאור עצמי, הבעה רגשית, ניסוח רעיונות וחוקים.

מיומנויות תוך-אישיות

- ♦ **זיהוי רגשות אישיים והתמודדות** עם המתנה, תסכול, שונות וקונפליקט.
- ♦ חיזוק תחושת ערך עצמי – **"אני חשוב", "אני חלק מהקבוצה", "יש לי מקום"**.
- ♦ הבנת **הייחודיות שלי** והיכולת להיות גאה בה מבלי לפגוע באחר.

מיומנויות בין-אישיות

- ♦ **יצירת קשר** ראשוני, הצגת עצמי, פנייה לחבר באופן מותאם.
- ♦ שיתוף, התחשבות, ויתור, הקשבה.
- ♦ **זיהוי צרכים של אחרים** ובחירה בפעולה מקרבת.
- ♦ **שיח חברתי** מיטיב: להשתמש במילים "תודה", "סליחה", "בבקשה".

מיומנויות גופניות

- ♦ **שימוש בתנועה** לביטוי רגשי וליצירת חיבור – משחקים של שיתוף פעולה, תיאום, עבודת צוות.
- ♦ **פיתוח ויסות גופני** – תרגול עצירה, נשימה, הרפיה.
- ♦ **תנועה מודעת ומכוונת** – במשחקי תנועה לפי כללים קבוצתיים.

ערכים

- ♦ **כבוד הדדי, קבלת האחר, ערבות הדדית** ("כל ישראל ערבים זה לזה" – שבועות ל"ט).
- ♦ **אחריות אישית וקבוצתית.**
- ♦ **שמירה על הכללים** שנקבעו יחד.
- ♦ **שייכות לקבוצה** – "ביחד זה מצליח".
- ♦ **אמון** – בנו כמובילים, ובחברים כשותפים.
- ♦ **שמחת הנתינה** – "עושים טוב ביחד".

החודש הזה הוא הבסיס – הקרקע שנטפח בה את הערכים והמיומנויות, על מנת שימשיכו לפרוח לאורך כל השנה.

יחד, נניח יסודות של אמון, חום, ביטחון ושמחה –

כי ביחד, בעזרת ה' באמת מצליחים!

שבוע ראשון

"בואו נתחבר" היכרות בין חברי הקבוצה

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>סופרים יחד</u>	<u>דקלום קבוע</u> <u>לרביעי בשבוע</u>	<u>אילו הייתי</u>	<u>איזה צבע</u> <u>אתה אוהב?</u>	<u>משחקי פתיחה</u> <u>חימום והיכרות</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>כסאות</u> <u>דרמטיים</u>	<u>בוקר חדש</u> <u>עם חיים וחיה</u>	<u>הדמות</u> <u>שמייצגת אותי</u>	<u>שעון</u> <u>פגישות</u>	<u>הציור</u> <u>המשותף שלנו</u>	פעילות חינוכית העשרתית
<u>מה נלמד</u> <u>בשבוע הבא</u> <u>סיכום שבוע</u>	<u>נפרדים</u> <u>מהדמויות</u>	<u>תמונת</u> <u>חברים חיה</u>	<u>קלפי שיתוף</u> <u>במעגל</u>	<u>שיר קטן</u> <u>לפרידה</u>	סיום יום

כמה מילים לפתיחה...

השבוע נקדיש זמן להיכרות אמיתית בין ילדי הקבוצה. כשילד מרגיש שרואים אותו, שמכירים אותו – הוא נפתח, משתתף ופורח. המטרה שלנו היא ליצור חיבורים – דרך משחק, דמיון, ושיח פשוט, שיעזרו לילדים לגלות- לכולנו יש מה שמשותף – ולכל אחד גם מה שמיוחד. נאמר בילקוט שמעוני על הפסוק "כאיש אחד בלב אחד:" "כל ישראל ערבים זה לזה – לא רק בערבות של עזרה, אלא גם בכך שאנחנו קשורים זה בזה, וכל אחד הוא חלק חשוב מהשלם. בפעילויות השבוע נעודד את הילדים להכיר שמות, תכונות, תחביבים, וללמוד לומר "אתה חבר שלי, גם אם אנחנו שונים." כך נבנה קבוצה שמחה, בטוחה, ומאוחדת.

תרגילי פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהרים, מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום, ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד. בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד. מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

משחקי חימום פתיחה והיכרות לבחירה

הברות השמות בפעולה

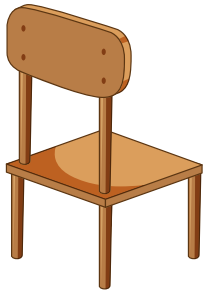
מטרות: הכרת שמות, קצב, תשומת לב, ביטוי עצמי.

מהלך: יושבים במעגל. כל תלמיד אומר את שמו תוך כדי חלוקה להברות (למשל: "ש-ר-לה") – ולכל הברה מתאים תנועה או צליל. כל הקבוצה חוזרת אחריו. אפשר להוסיף קצב קבוצתי (מחיאות / תיפוף על הרגליים) לשמירה על רצף והנאה.

הרוח נושבת (מי כמוני)

מטרות: תנועה, שחרור, הכרות עם תחומי עניין משותפים.

עזרים: כיסאות כמספר המשתתפים פחות אחד.

מהלך: כל הילדים יושבים במעגל, ובאמצע עומד ילד אחד. הוא פותח במשפט: "הרוח נושבת על כל מי ש..." ומוסיף תכונה (למשל: "כל מי שאוהב פיצה").

מי שמתאים – קם ומחליף מקום. הילד שבאמצע מנסה לתפוס כיסא. מי שנשאר בלי כיסא – תורו להכריז.

הערה: על הילד לומר תכונה או פרט הנכונים גם לגביו.

קוראים לי X, אני מרגיש Y

מטרות: ביטוי רגשי, תשומת לב לאחר, פיתוח שיח רגשי.

מהלך: במעגל, כל ילד אומר:

"שמי הוא _____,

אני מרגיש _____" (למשל: "אני מרגיש שמח / עייף / מתוח").

לאחר מכן מצרף תנועה או קול שמתאימים לתחושה. אפשר להוסיף תור אמצעי: כל ילד בתורו נכנס למרכז המעגל ומדגים, שאר הילדים מחקים.

שמות בתנועה

מטרות: היכרות עם שמות, חיזוק ביטחון, הפעלה גופנית.

מהלך: עומדים במעגל. כל ילד בתורו אומר את שמו ומוסיף תנועה שמסמלת אותו (למשל: "קוראים לי יעל" – ומסובבת ידיים).

הקבוצה חוזרת יחד: "זאת יעל!" – ומבצעת את התנועה.

מתקדמים לפי כיוון המעגל עד שכולם משתתפים.

כרטיסית זהות מהירה (בקבוצות שיוזעים לכתוב)

מטרות: היכרות בסיסית, תשומת לב לפרטים על חברים.

עזרים: כרטיסיות קטנות / דף A4 מחולק לריבועים, כלי כתיבה.

תחביב אהוב:

צבע אהוב:

משחק אהוב:

מאכל אהוב:

מהלך: כל ילד ממלא 3-4 פרטים על עצמו (למשל: צבע אהוב, חיה שהוא אוהב, תחביב, מאכל אהוב).

לאחר מכן – מסתובבים בחדר ומנסים למצוא מישהו שיש לו פרט משותף אחד לפחות.

ברגע שמוצאים – לוחצים ידיים ואומרים: "גם אני אוהב את זה!"

איזה צבע אתה אוהב?

עזרים: מגוון בדים או כרטיסיות צבעוניות גדולות: לפחות 4-5 צבעים בסיסיים אדום, כחול, ירוק, צהוב, סגול וכו'. חשוב שיהיו גדולים מספיק כדי שיהיו בולטים.

מקום פנוי: חדר מספיק גדול שמאפשר תנועה וקפיצה.

הכנה מוקדמת: הכנת הצבעים: נוודא שיש מספיק חומרים צבעוניים זמינים.

מהלך הפעילות:

שלב א – הצגת הצבעים והסבר:

הושבת הילדים: נבקש מכל הילדים לשבת במעגל או לשבת / לעמוד במרכז החדר.

הצגת צבע ראשון: נציג צבע אחד בכל פעם, ונחזיק אותו כך שכל הילדים יראו אותו היטב. לדוגמה, הרימו בד אדום.

נשאל בקול ברור: "מי אוהב את הצבע אדום? כל מי שאוהב אדום – יבוא לקפוץ קפיצה קטנה!"

הדגמת הפעולה: נדגים את הקפיצה הקטנה.

שלב ב – פעילות לפי צבעים:

זיהוי תגובה ושיום שם: ברגע שילדים קופצים או עושים את הפעולה שהגדרנו, נאמר את שמם בקול ובחיוך:

"יופי [שם הילד] אתה אוהב אדום!" או תראה [שם הילד]

מעבר לצבע הבא: לאחר שמספיק ילדים הגיבו לצבע הראשון, הציגו צבע חדש ועשו פעולה שונה עבורו.

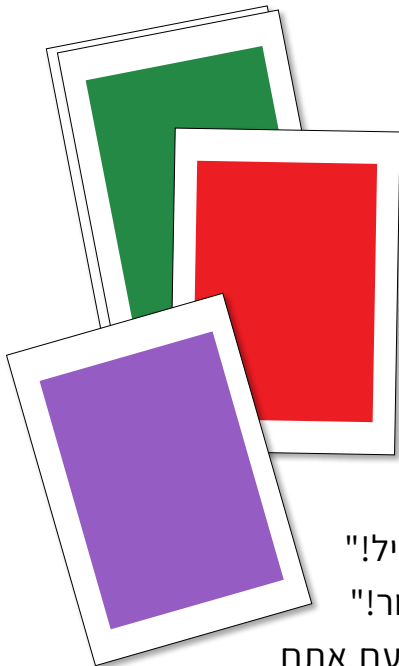
לדוגמה עבור כחול- "מי אוהב את הצבע כחול? בואו נמחא כפיים חזק!"

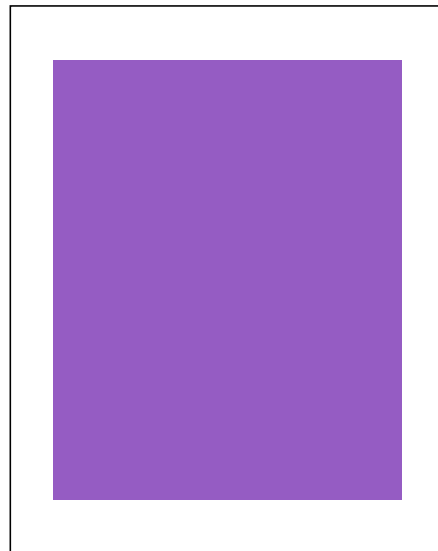
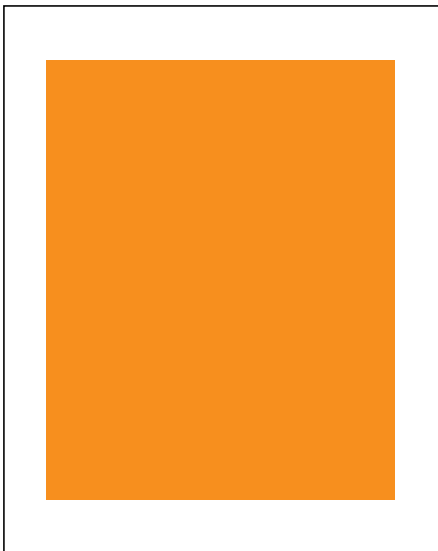
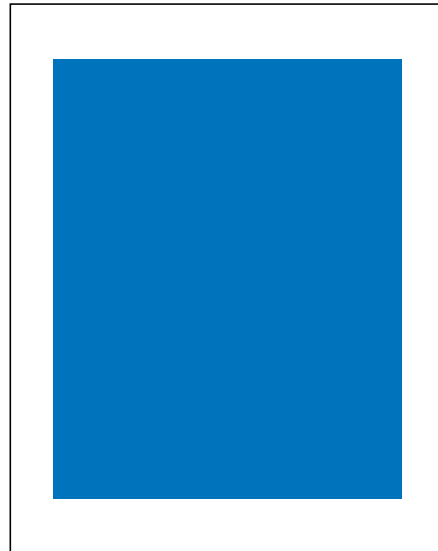
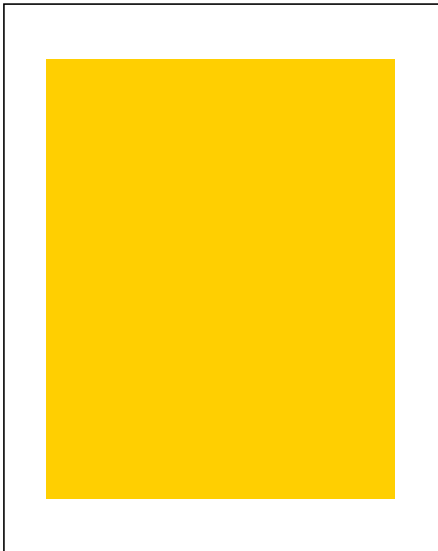
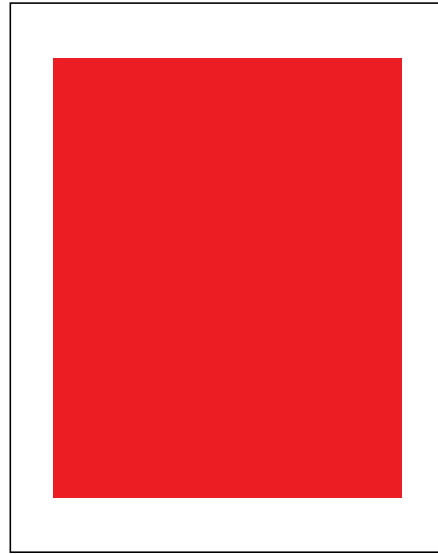
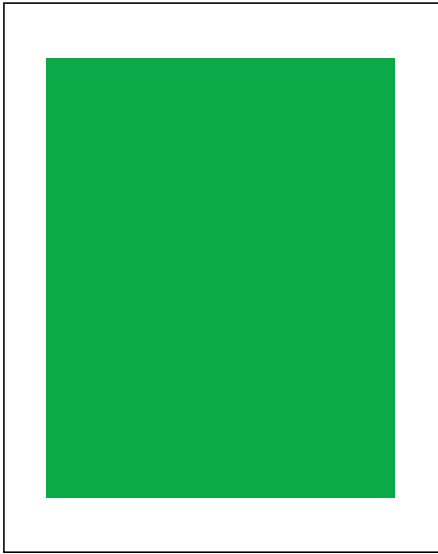
עבור ירוק: "מי אוהב את הצבע ירוק? בואו נרקע ברגליים כמו פיל!"

עבור צהוב: "מי אוהב את הצבע צהוב? בואו נעשה תנועה של ציפור!"

התקדמות: המשיכו לעבור בין הצבעים השונים, כאשר בכל פעם אתם מציגים צבע חדש, שואלים מי אוהב אותו, מבקשים לבצע פעולה אחרת, ומציינים את שמות הילדים שמגיבים.

התאמה לגיל: לילדים צעירים מאוד, הפעולות צריכות להיות פשוטות וקלות לחיקוי.

מטרות הפעילות:

פיתוח זהות אישית – הילדים מביעים העדפה אישית ומכירים את טעמם.
היכרות בין אישית – הילדים לומדים מי מהחברים אוהב צבעים דומים, ומגלים על עצמם ועל אחרים.

פיתוח שפת צבעים – הכרת שמות צבעים והתאמה בין שם לצבע.
שיום ושיח – שימוש פעיל בשמות הילדים מעודד תחושת שייכות וחיזוק השפה.

שדרוג:

לבוגרים/לילדים שרוצים יותר:

שילוב תנועה: שילוב הפעולות הפיזיות קפיצה, מחיאת כפיים עוזר לשמור על עניין הילדים ומאפשר להם להוציא אנרגיה.
מה מזכיר לך הצבע? לאחר שהילד מגיב לצבע, אפשר לשאול באופן כללי, "מי רוצה לספר לנו על חפץ אדום/כחול/ירוק.. שיש לו בבית?"
חזרה אחורנית- נתחיל מהסוף: "מי אוהב כחול" (הילדים נעים לפי הסימן שהחלטנו) עכשיו ירוק... הירוקים נעים.... עכשיו אדום וכו'...
ציור בצבע: בסוף הפעילות, אפשר לתת לילדים דף וצבעים, ולבקש מהם לצייר משהו בצבע שהם הכי אוהבים.

אילו הייתי

מהלך הפעילות:

שלב א – הסבר המשחק והדגמה:

הצגת השאלה: "ילדים יקרים, היום נשחק משחק מאוד מצחיק! אני אשאל אתכם שאלה: אם הייתם חיה – כמו איזו חיה הייתם?"
הדגמה: נדגים: "אם אני הייתי חיה, הייתי רוצה להיות כמו כבשה! עשה תנועה של כבשה וקול של כבשה".

שלב ב - חיקוי חיות:

העברת התור: נבקש מילד אחד להתחיל. נשאל אותו:

"כמו איזו חיה היית רוצה להיות?"

חיקוי בביצוע הילד: לאחר שהילד אומר שם של חיה, נבקש ממנו לחקות אותה בתנועה או בקול. נעודד אותו לעשות זאת בקול רם ותנועות גדולות וחופשיות. חזרה קבוצתית: לאחר שהילד חיקה את החיה, נעודד את כל שאר הילדים לחזור אחריו - גם בתנועה וגם בקול. "כל הכבוד לכם! עכשיו כולנו נהיה כמו [שם החיה]". המשך הסבב: המשיכו כך בסבב, עד שכל הילדים זכו לחקות חיה בקול ובתנועה וכל הקבוצה חיקתה אחריהם.

עידוד וחזיון: נעודד את הילדים לחקות את החיות, גם אם החיקוי לא מושלם. נקבל כל חיקוי בשמחה ובחיוך. **בטיחות:** נוודא שהילדים לא נתקלים זה בזה בזמן שהם מחקים את החיות.

מטרות הפעילות:

פיתוח דמיון ויצירתיות - הילדים מדמיינים עצמם בדמות חיה, בוחרים ומביעים את בחירתם בדרכם הייחודית.

ביטוי עצמי - כל ילד בוחר, משתף ומקבל במה להציג את עצמו בפני הקבוצה.

שיפור מיומנויות תנועה - חיקוי תנועות וקולות של חיות תורם לפיתוח קואורדינציה ושליטה גופנית. פיתוח הקשבה וחיקוי - הילדים לומדים להקשיב לאחר, לחקות ולשתף פעולה במשחק קבוצתי.

שדרוג:

לבוגרים/לילדים שרוצים יותר:

למה דווקא החיה הזו? לאחר שהילד חיקה את החיה והקבוצה חזרה אחריו, שאלו אותו שאלה קצרה "למה דווקא החיה הזו? לדוגמה "כי היא חזקה", "כי היא אוהבת לקפוץ".

הוספת בית: הילד שמחקה את החיה יכול לומר איפה החיה גרה לדוגמה: "אני אריה ואני גר בג'ונגל".

רביעי ייחודי-

סופרים יחד

מהלך הפעילות:

שלב א – הדגמה והסבר:

הושבת הילדים: נבקש מכל הילדים לשבת או לעמוד במעגל גדול, כך שכולם רואים זה את זה.

הצגת הרעיון: "עכשיו ננסה יחד תרגיל של שיתוף פעולה, הקשבה, וקצת מתח! נתחיל בספירה פשוטה עד עשר – אבל נעשה את זה בדרך מיוחדת"

חלק ראשון – ספירה קבוצתית בקול עולה:

כל הקבוצה סופרת יחד בקול – מ-1 עד 10.

בכל מספר – עוצמת הקול עולה בהדרגה, ואיתה גם התנועה או המחווה (למשל: מתחילים בלחישה, מסיימים בקפיצה).

אם רוצים – ניתן להוסיף רגש: סופרים בשמחה, בכעס, בעייפות וכו'.

שלב ב – ספירה בסדר אישי (קשר עין והקשבה):

הפעם הספירה מתבצעת לפי הסדר – אבל רק ילד אחד יכול לומר מספר בכל פעם.

אין תור קבוע! הילדים צריכים להסתכל סביב, לקלוט מתי משהו עומד לומר מספר – ולומר את המספר הבא רק אם אף אחד אחר לא מדבר.

אם שני ילדים אמרו מספר יחד – חוזרים להתחלה!

הסבר:

"סופרים מ-1 עד 10, אבל – אף אחד לא יודע מתי מי יגיד את המספר הבא! רק ילד אחד בכל פעם.

אז מה צריך? להסתכל, להקשיב, להיות בקשר עין.

אם הצלחתם לספור עד 10 בלי להתבלבל – ניצחתם כקבוצה!"

מטרות הפעילות:

- ♦ **שיתוף פעולה קבוצתי** – הילדים צריכים לפעול יחד, בלי תכנון מראש, ולהצליח כקבוצה.
- ♦ **קשב וריכוז** – התרגיל דורש תשומת לב גבוהה ושקט פנימי.
- ♦ **ויסות עצמי** – כל ילד צריך ללמוד לא למהר, ולחכות לרגע הנכון.
- ♦ **חווייה מהנה ומגבשת** – תחושת הצלחה ו"ביחד" בסיום.

שדרוג:

- ♦ **למתקדמים:** להוסיף תנועה לכל מספר (למשל: מספר זוגי – הרמת יד, מספר אי זוגי – כיפוף ברכיים).
- ♦ **ספירה בקבוצות קטנות:** במקום מעגל גדול – מחלקים לקבוצות של 4-5 ילדים, כל קבוצה מנסה לבד.

פעילות חינוכית להעשרה

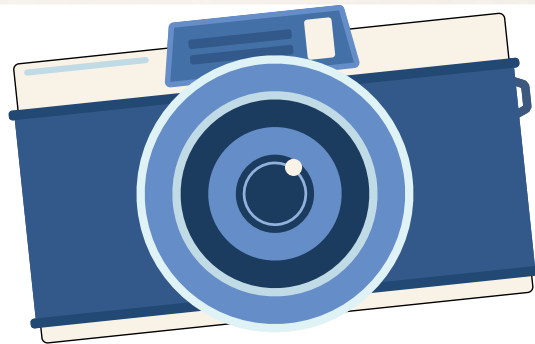
הפעילויות הבאות מומלצות לזמן שאחרי ארוחת הצהריים

לפניכם פעילויות חינוכיות-להעשרה בנושא בואו נתחבר. שימו לב, יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים.

מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון. רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית כגון חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינו המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

הצעה למובילים בתחילת שנה - צלמו את ילדי הקבוצה,
לכל ילד כמין תמונת פספורט
הכינו מספר תמונות לכל ילד ושימרו במקום טוב ושמור.
התמונות ישמשו אתכם במהלך השנה למספר תוכניות ופעילויות.

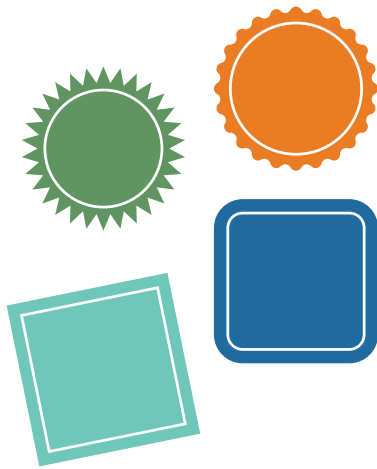
נ.ב. בקשו אישור צילום. יש טופס המיועד לכך בחוזרי המנכ"ל של המשרד.
זאת למרות שהשימוש הוא פנימי

הציור המשותף שלנו

עזרים:

- ♦ בריסטול לבן גדול מאוד, או כמה בריסטולים מחוברים יחד.
- ♦ מגוון גדול של כלי ציור: טושים עבים, צבעי פנדה, עפרונות צבעוניים – ללא צורך בצבעי גואש או צבעי ידיים שעלולים לכלוך.
- ♦ מדבקות עגולות גדולות, או כפתורים בגודל נוח לאחיזה, כמספר הילדים.
- ♦ מוזיקה שקטה ורגועה – אופציונלי.

הכנה מוקדמת:

הכנת משטח הציור: נפרוש את הבריסטול הגדול על הרצפה במרכז החדר. אפשר להדביק את הקצוות לרצפה עם דבק נייר, כדי שלא יזוז.

הכנת כלי הציור: נפזר את כלי הציור סביב הבריסטול, בצורה נגישה לכל הילדים.

הכנת מדבקות / כפתורים: נניח אותם בנפרד.

מהלך הפעילות:

שלב א – התחלה והסבר:

הושבת הילדים: נבקש מכל הילדים לשבת סביב הבריסטול.

הצגת הפעילות: "ילדים יקרים, היום ניצור יצירת אומנות ענקית ומיוחדת – ציור משותף של כל החברים בגן! כל אחד יצייר משהו שמיוחד רק לו!"

הסבר החוקים: כל אחד מכם יקבל מדבקה מיוחדת. אתם תדביקו אותה במקום שתבחרו על הדף הגדול. המדבקה הזו היא "המקום שלי".

ליד המדבקה שלכם, אתם תציירו ציור שמספר עליכם – משהו שאתם אוהבים.

לדוגמה: אם אני אוהב לצייר פרחים – אני אצייר פרח ליד המדבקה שלי.

אם אני אוהב לשחק בכדור – אצייר כדור.

שלב ב – ציור ושיתוף:

חלוקת מדבקות: נחלק לכל ילד מדבקה עגולה או כפתור.

בחירת מקום והדבקה: נבקש מכל ילד לבחור מקום על הבריסטול ולהדביק את המדבקה שלו.

הנחיה לציור: "עכשיו, קחו כלים לצייר איתם, וליד המדבקה שלכם – ציירו משהו שאתם אוהבים, משהו שמיוחד רק לכם!"

תנועה, התבוננות ועידוד בכל יצירה תוך כדי פעילות: נסתובב בין הילדים, נשאל אותם מה הם מציירים.

לדוגמה: "מה אתה מצייר? [שם הילד] למה בחרת לצייר את זה? זה נראה כל כך יפה!" נעזור לילדים שמתקשים לבחור מה לצייר – נציע רעיונות פשוטים: חיות, צעצועים, אוכל, בני משפחה.

שיתוף קבוצתי לאחר הציור: כאשר רוב הילדים סיימו לצייר, נבקש מכל ילד להצביע על הציור שלו ולספר בקצרה מה הוא יצר ולמה.

"הנה הציור של [שם הילד] – [מה ציירת לנו?] כל שרבוט מתקבל בברכה..."

דגשים

התאמה לגיל: בגילאים הצעירים, הציורים יהיו פשוטים יותר – וזה בסדר גמור. המטרה היא עצם הביטוי והשיתוף.

תוצר מוחשי: בסיום הפעילות, יש לכם ציור קבוצתי גדול ויפה, שניתן לתלות בגן למזכרת ולהתבוננות חוזרת.

עבודה בשלבים לצעירים: ניתן לבחור בכל פעם מספר ילדים לבוא לצייר את הציור שלהם ליד המדבקה בכדי לא ליצור עומס. השאר יעסקו בפעילות שאינה מצריכה התערבות מבוגר.

מטרות הפעילות:

גיבוש קבוצתי – יצירה משותפת מפתחת תחושת שייכות וחיבור בין הילדים.

ביטוי עצמי – כל ילד מביע את עצמו דרך ציור אישי וייחודי לו.

פיתוח מוטוריקה עדינה – שימוש במגוון כלי ציור תורם לחיזוק האחיזה והשליטה בידיים.

תשומת לב לזולת – הילדים לומדים להתבונן בציורים של חברים ולהקשיב להסברים שלהם.

שדרוג:

לבוגרים/לילדים שרוצים יותר:

נושאים ספציפיים לציור: במקום משהו שאתם אוהבים, אפשר להגדיר נושאים ספציפיים לציור, כמו: ציירו את המשפחה שלכם, ציירו את הבית שלכם, או ציירו משהו שאתם אוהבים לעשות עם חברים.

גלריה: בסיום, ערכו גלריה קצרה בה כל ילד מציג את הציור שלו ומספר עליו, ושאר הילדים יכולים לשאול שאלה אחת על הציור.

את הציורים ניתן לתלות כגלריה על קיר הגן,

או בתוך *מסגרות קרטון שהכנו מראש למטרה זו.

שעון פגישות

עזרים:

- ♦ דף "שעון פגישות" – עם 6 זמני פגישה מסומנים
- ♦ כלי כתיבה

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והסבר:

נחלק לכל ילד דף "שעון פגישות" עם שישה חלונות זמן (לדוגמה: 10:00, 12:00, 14:00 וכו').

ליד כל שעה – הילד צריך לקבוע פגישה עם אחד החברים (לדוגמה הילד שיושב לימינו). הילד רושם את שם החבר ליד השעה שבחר, והחבר רושם את שמו באותה שעה אצלו בדף. "ילדים יקרים, היום נכיר אחד את השני בדרך מיוחדת. נבנה לעצמנו לוח פגישות! כל אחד קובע פגישה עם שישה חברים שונים – ובכל פגישה תעשו משהו קטן יחד."

שלב ב – ביצוע הפגישות:

נכריז: "הגיע הזמן של הפגישה בשעה 10:00!"
כל אחד הולך להיפגש עם החבר שרשום לו בדף לאותה שעה.
בשלוש הפגישות הראשונות:
הילדים יושבים זה מול זה, ומספרים אחד לשני משהו קצר על עצמם:

איפה אני גר

מה אני אוהב לאכול

מה אני אוהב לעשות

בשלוש הפגישות הבאות:

כל זוג עושה משהו קצר ומשותף שמחזק חיבור:
– משחק אצבעות קטן
– ציור משותף בלי לדבר
– המצאת תנועה מצחיקה
– שיתוף אישי- משהו מעניין או מצחיק שקרה לי לאחרונה

שלב ג – סיכום:

לאחר כל הפגישות, מתכנסים למעגל, ושואלים:
– מה גיליתי על חבר חדש?
– מה הכי נהניתי לעשות יחד?
מטרות הפעילות:

- ◆ עידוד היכרות יזומה בין הילדים
- ◆ פיתוח כישורי שיח, הקשבה ופתיחות
- ◆ חיזוק יוזמה אישית וביטחון בקשרים חברתיים

שדרוג:

- ◆ אפשר להוסיף כרטיסיות רעיונות לשיחה או פעילות זוגית
- ◆ לקראת סיום – מכריזים שעה אחת מתוך הפגישות וכל ילד יוצר ברכה קטנה או ציור לילד שאתו הוא נפגש בשעה הזו.

שעה 10:00

שם הילד:

שעה 09:00

שם הילד:

שעה 12:00

שם הילד:

שעה 11:00

שם הילד:

שעה 14:00

שם הילד:

שעה 13:00

שם הילד:

לפעמים אני דומה למשהו אחר....

(ניתן להשתמש בתרגיל זה כהמשך לתרגיל הפתיחה המוצע ליום שלישי)
המשנה במסכת אבות (פרק ה, משנה כ) אומרת:
"היו עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגיבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים."
המשנה משווה את האדם לבעלי חיים – לנמר, נשר, צבי ואריה – כדי ללמד אותנו
שכל ילד וילדה, כמו כל אדם, יכולים ללמוד תכונות טובות מהטבע ולהשתמש בהן
כדי לעשות טוב.

- ♦ **עז כנמר** – לא להתבייש במה שאחרים יגידו. אם ילד רוצה לעשות משהו טוב, כדאי שיעשה זאת באומץ.
 - ♦ **קל כנשר** – להיות זריז ונמרץ, לקום ולעשות בלי להתעצל.
 - ♦ **רץ כצבי** – להתלהב מריצה לקראת עשיית דבר טוב, כמו לקום לעזור, לסדר או להשתתף.
 - ♦ **גיבור כארי** – לפעמים קשה לוותר, לשתף, או להתגבר על כעס – אבל ילד גיבור מתאמץ ועושה את זה.
- כך הילדים לומדים שיש להם בתוכם – תכונות יפות שהם יכולים להשתמש בהן כל יום בגן ובבית.

קל כנשר 	עז כנמר
גיבור כארי 	רץ כצבי

עזרים:

- ♦ דפים גדולים – בריסטול או קרטון גלי.
- ♦ צבעים, טושים, גואש, מכחולים.
- ♦ חומרי יצירה מגוונים: פלסטלינה, ניירות צבעוניים, נוצות, עיניים זזות, דבק, מספרים.
- ♦ תמונה מודפסת של כל ילד.
- ♦ אטבים, חוט לתלייה, ניילון שקוף או שולחן לתערוכה.

הכנה מוקדמת:

נניח את כל חומרי היצירה בשולחנות
נדפיס מראש תמונה קטנה של כל ילד
נוודא שיש מקום פנוי לתערוכה על חוט, קיר, לוח או שולחן ארוך.
נפרוש מפות על השולחנות להגנה
נניח סינרים או חולצות ישנות לצביעה

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והשראה:

נשב עם הילדים במעגל ונאמר:
היום כל אחד הולך ליצור חיה – בעל חיים – שהוא מרגיש שמתאים לו. לא חייב שזו תהיה החיה שהוא הכי אוהב, אלא כזו שמרגישה לו מתאימה. אולי חיה שהוא מרגיש a ההתנהגות שלה מזכירה לו משהו בעצמו – שקטה, שמחה, קופצנית, עוזרת... ואולי שהוא רוצה להיות דומה למשהו שהיא עושה (הכל חוקי...).

ניתן דוגמה פשוטה ללא הרבה הסבר:
ילד אחד אמר שהוא בחר אריה – כי הוא מרגיש אמיץ. ילדה אחרת בחרה דבורה – כי היא חרוצה. ילד בחר להיות עטלף, כי רוצה להיות זהיר כמוהו.

שלב ב – יצירה חופשית:

נבקש מהילדים ליצור את החיה אפשר לצייר, לפסל בפלסטלינה, לגזור ולהדביק – באופן שהילדים בוחרים.
נזכיר: אין נכון או לא נכון – כל יצירה היא ביטוי והיא מיוחדת.

שלב ג – שיתוף אישי:

אחרי שכל ילד מסיים, נבקש ממנו לספר לנו איזו חיה יצר ולמה בחר דווקא אותה. נרשום בקצרה את ההסבר שלו ונצרף ליד היצירה.

שלב ד – תערוכה:

נצמיד לכל יצירה את התמונה האישית של הילד שיצר אותה
נארגן את היצירות בתערוכה יפה בפינת הגן
נוכל להזמין את ההורים או האחים לצפות בתערוכה ביום חמישי.

דגשים

לא לתקן יצירה – כל יצירה באה מהלב, והיא בדיוק כמו שהיא צריכה להיות.

מטרות הפעילות:

היכרות עם ערכים – דרך המשנה באבות, הילדים לומדים על אומץ, חריצות, מהירות וכוח פנימי.

ביטוי רגשי ויצירתי ופיתוח זהות עצמית - הילדים מבטאים את עצמם בציור, פיסול או שילוב חומרים, לפי הדמיון וההרגשה האישית.

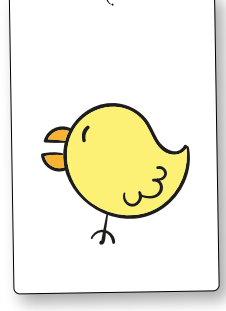
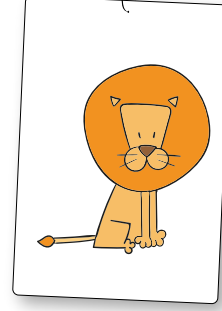
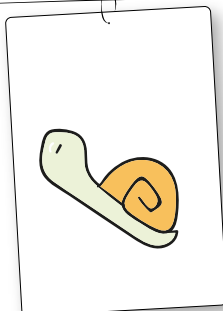
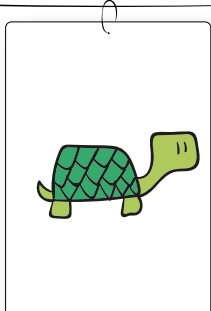
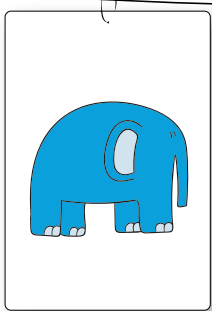
עבודת מוטוריקה עדינה – חיזוק מיומנויות גופניות דרך חיתוך, הדבקה, פיסול וצביעה
חווית הצלחה ושייכות – כל ילד רואה את היצירה שלו כחלק מתערוכה קבוצתית – אנחנו שונים, אבל כולנו חלק מהשלם.

שדרוג:

ניתן לשלב מוזיקה שקטה בזמן היצירה
אפשר להכין לכל ילד שלט קטן:

אני כמו _____ כי _____

למובילים שרוצים יותר: ניתן לשלב את מאמר החז"ל בעיניו הדימוי לבעלי החיים כמובא לעיל.

רביעי ייחודי

שבוע ראשון – סיפור והצגה (חוקי הדרמה)

יום רביעי שלנו נפתח במסע לעולם הדמיון! הילדים נחשפים לסיפור חי ומודרך, ואז לאט-לאט נכנסים לתוך עולם הדרמה: איך עומדים על במה, איך מביעים רגש, איך מקשיבים לשחקן שמולך.

מטרה: לפתח ביטוי רגשי, שפת גוף, הקשבה ועבודת צוות – בדרך חווייתית ומהנה.

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם

לא נגלה.

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

משחקים של פעם

כמו קסם!

בוקר חדש עם חיים וחיה

השמש עולה,

הבוקר הגיע.

חיים מתעורר,

חיה מתעוררת.

"חיים, חיה – בוקר טוב!"

חיים וחיה אומרים: "מודה אני."

ניגשים – ליטול את הידיים.

חיה נוטלת,

חיים נוטל,

המים קרים מעוררים את הידיים.
"עכשיו מצחצחים שיניים!"
חיים מצחצח,
חיה מצחצחת.
שניהם מחייכים – חיוך צח ונקי.
"מי מתלבש ראשון?" שואלת אמא.
חיים רוצה.
חיה גם רוצה.
חיה מוותרת,
חיים מתלבש ראשון.
קודם יד ימין...
אחר כך יד שמאל...
הנה, חיים כבר לבוש ומוכן.

עכשיו תור חיה.
חיים עוזר לה,
ושניהם צוחקים.
אמא נותנת חיבוק לשניהם:
"מי שמוותר – זוכה במצווה גדולה!"
אחר כך הם מסדרים את החדר.
מקפלים את הפיג'מה,
מסדרים את הכרית.
עכשיו הכול מוכן.
חיים וחיה עומדים מוכנים ליום חדש –
עם בגדים מסודרים, חדר נקי,
חיוך בלב, וחיבוק של אמא.

מהלך הפעילות :

נקריא לילדים את הסיפור.
בסיום הסיפור נפתח בשיח מתעניין של שאלות ותשובות איך הילדים פוגשים אצלם
את התארגנות הבוקר.
כגון- מי מתלבש לבד? תראו לי את יד ימין? במה אתם צריכים עזרה?

הצגה בעקבות סיפור

בכל חודש נקדיש זמנים מיוחדים לעבודה דרך דרמה ומשחקי תפקידים. בשבוע זה נתחיל את הצעד הראשון צעד פשוט וקליל - פנטומימה. פנטומימה היא הצגה ללא מילים. עיקר הדגש בה על התנועה כדרך בלעדית להעברת המסר האמנותי.

מהלך הפעילות:

שלב א' נאמר לילדים מספר מילים המגדירות פעולה ונבקש מהם להביע את הפעולה בתנועה כמו- לצחצח שיניים, לנקות את הכיסא, לטפס על הר גבוה.

שלב ב' נמשיך בפעילות כאשר אנו נאמר בעיקר פעולות מתוך הסיפור שהקראנו..

שלב ג' נבחר מספר ילדים הם יעמדו נקריא חלק קטן מהסיפור והילדים יציגו אותו בפנטומימה.

לאחר קטע קצר נחמיא לילדים על הפעילות והזרימה ונקרא לילדים אחרים להמשיך את הקטע הבא.

חשוב להזכיר לילדים שבדרמה אין נכון או לא נכון כל מה שעושים זה נהדר.

נפרדים מהדמויות

פעילות לסיום יום בעקבות הסיפור...

עזרים

♦ מומלץ לשים ברקע מוזיקה שקטה

מהלך הפעילות:

נשב עם הילדים בנחת במעגל על הרצפה

נוודא שיש מספיק מקום לכל ילד.

נעמעם את האור בחדר ונדליק מוזיקה רגועה

נלמד את הילדים נשימות רגועות- כמו פרח/ נר- בנשימה אנחנו

מריחים פרח, בנשיפה אנחנו מכבים נר.

נמשיך בנשימות רגועות, נבקש מהילדים לעצום את העיניים.

נזכר ביום המקסים שעברנו נאסוף ללבנו את כל הדברים הטובים.

בסוף ניזכר בסיפור של חיים ושרה נדמיין איך הם לאט לאט מתרחקים מאתנו ננפנף להם לשלום ונפריח נשיקה.

כסאות דרמטיים

עזרים:

כסאות כמספר המשתתפים פחות אחד
מוזיקה קצבית (אופציונלי)

הכנה מוקדמת:

מסדרים את הכיסאות בחדר בשורה, כאשר כל כיסא פונה לכיוון אחר (אחד ישר, אחד הפוך)

מהלך הפעילות:

שלב א - התחלה והסבר:

נבקש מהילדים לעמוד סביב הכיסאות.

הצגת הפעילות: "היום נשחק משחק תנועה מצחיק ומיוחד - כסאות דרמטיים! תכף תבינו למה..."

הסבר החוקים:

הילדים רצים סביב הכיסאות לצלילי מוזיקה או לפי אות מוסכם.

כשהמוזיקה נעצרת או כאשר נשמעת הקריאה, על כולם להתיישב.

מי שנשאר לעמוד - לא יוצא מהמשחק!

הוא ממשיך לרוץ, אבל... בהליכה מיוחדת, מצחיקה ומשונה!

וכל שאר הילדים מחקים אותו - כולם רצים בדיוק באותה צורה.

לאחר מכן שוב עצירה, התיישבות, והילד הבא שנשאר עומד מחליף את אופי ההליכה.

המשחק נמשך עד שמרגישים שמספיק - רגע לפני שמתחיל להימאס.

שלב ב – שדרוג והעמקה:

שדרוג ראשון – דמויות:

במקום הליכה מצחיקה כללית, הילד שנשאר עומד יבחר דמות מסוימת לחיקוי: למשל: סבא זקן, גברת מגונדרת, רובוט, חיה מסוימת וכדומה.

שדרוג שני – היכרות:

כדי להתאים את המשחק לשבוע הראשון ולהעמיק את ההיכרות בקבוצה, אפשר לקבוע שכאשר ילד נשאר בלי כיסא, הוא זורק קובייה. בהתאם לתוצאה, הוא מספר משהו קצר על עצמו (לפי שאלות שנקבע מראש – לדוגמה: מאכל אהוב, תחביב, צבע אהוב, משהו מיוחד עליי).

דגשים:

התאמה לגיל: מתאים לטווח רחב – צעירים ייהנו מהתנועה והחיקוי, בוגרים יוסיפו ממד של יצירתיות והיכרות. שיתוף ושוויון: כל הילדים שותפים – אין "הפסד", רק הזדמנות להיות במרכז ולהפעיל את הקבוצה.

מטרות הפעילות:

- גיבוש קבוצתי** – פעילות דינמית עם צחוק ושיתוף פעולה
- ביטוי עצמי** – הילדים בוחרים איך ללכת או איזו דמות לגלם
- פיתוח דמיון** – תנועה בדרכים לא שגרתיות
- תשומת לב וקשב** – כולם מחכים לאות ולחיקוי מדויק

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון.

היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת.

בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, לאפשר עיבוד ולרגש לקראת יום המחרת.

לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

שיר פרידה לסיום

השיר יכול להתאים לפתיחה או לסיום בשני גרסאות מצורף בתיקה המשותפת בדרייב הפלייבק של השיר. שלום ילדים שלום

שלום ילדים שלום

קוראים לי _____

באתי להציג ולשיר ואתכם פה להכיר

שלום ל _____ שלום ל _____

לפתיחה

להתראות לכל הילדים

היה מאוד נעים

היה ממש מקסים

ועכשיו אנו נפרדים

שלום / להתראות ל _____

לסיום

מהלך הפעילות:

לימוד השיר והסבר:

הושבת הילדים: נבקש מכל הילדים לשבת במעגל או במקום קבוע שבו אתם נפרדים בסוף היום.

הצגת השיר: ילדים יקרים, היום נשיר שיר פרידה מיוחד לכל אחד ואחת מכם! זה שיר שאומר לנו שאנחנו נפרדים עכשיו, אבל נתראה שוב מחר!

לימוד השיר: נשיר את השיר כמה פעמים, ובכל פעם נחליף את השם בשם של אחד הילדים ונעודד את כולם לשיר יחד.

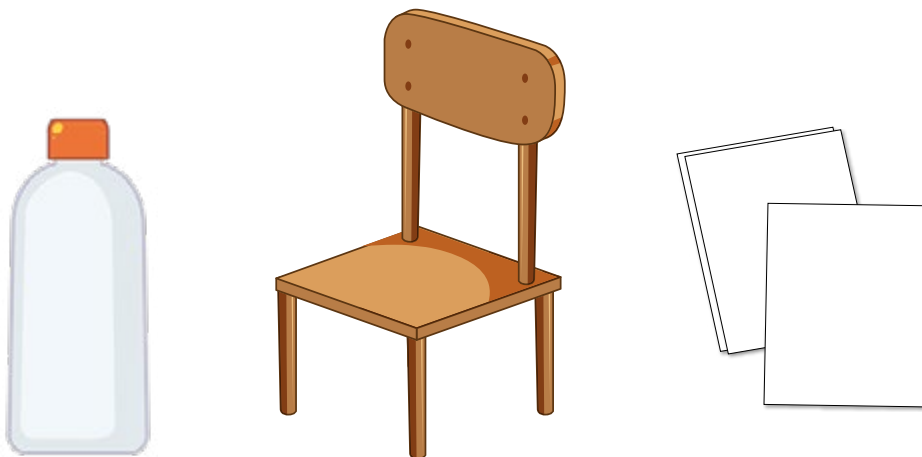
מטרות הפעילות ודגשים:

מבט אישי: בזמן ששרים שר את שם הילד, נעניק לו קשר עין, חיוך, ואפילו נדנוד קטן ביד או ליטוף עדין אם הילד מסכים.

סיום אישי ונעים: פעילות זו מעניקה לכל ילד תחושה של יחס אישי וסיום נעים של היום.

חיזוק שם הילד: חזרה על שם הילד בשיר מחזקת את זיהוי השם וההיכרות.

הרגלה לשגרה: שיר קבוע בסוף היום יוצר שגרת פרידה מרגיעה.

קלפי שיתוף במעגל

עזרים:

- ◆ בקבוק ריק (פלסטיק)
- ◆ כיסא במרכז המעגל
- ◆ קלפי שיתוף מודפסים (מומלץ לשמור להמשך השנה ולעשות למינציה)

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והסבר:

נושיב את הילדים במעגל, ובמרכז המעגל נניח כיסא.
על הכיסא מונחים קלפי השיתוף – כל קלף מכיל משפט פשוט המעודד שיח אישי קצר.
"ילדים יקרים, עכשיו נסכם את היום בדרך נעימה – כל אחד ישתף אותנו במשהו קטן שקרה לו או שהוא מרגיש."

שלב ב – סיבוב הבקבוק ובחירת משתף:

נזמין ילד אחד לסובב בקבוק במרכז המעגל.
הילד שהפקק מצביע עליו – מרים קלף מהכיסא.
נקריא את המשפט מהכרטיס בקול ברור, והילד יענה וישתף לפי ההנחיה.
דוגמאות לקלפים:

- ◆ משהו חדש שלמדת היום
- ◆ ממה הכי נהנית
- ◆ משהו חדש שגילית על עצמך
- ◆ חבר שהתייחס אליך בכבוד
- ◆ משהו טוב על עצמך
- ◆ משהו שהיה לך קצת קשה

שלב ג – המשך המחזור:

לאחר השיתוף, חוזרים לסיבוב הבא – ילד אחר מוזמן לסובב את הבקבוק, וחוזר חלילה.

מטרות הפעילות:

- ◆ שיח רגשי פשוט ונעים – מתאים לגילאי כיתות א'-ב'
- ◆ עידוד הקשבה ועניין בין חברי הקבוצה
- ◆ תרגול כישורי שיח וביטוי עצמי

שדרוג:

- ◆ שילוב יצירה: כל ילד שיתף – מצייר לאחר מכן בפתק קטן משהו מהשיתוף, ותולים בלוח סיכום יומי.
- ◆ שאלות מותאמות שבוע: ניתן לעדכן את הקלפים לפי נושאי שבוע בצהרון – לדוגמה: "משהו שעשיתי כחבר טוב", "מה עוזר לי להירגע" וכדומה.

מִמָּה הֵכִי נִהְיִית

**מִשְׁהוּ חֲדָשׁ
שֶׁל־מִדַּת הַיּוֹם**

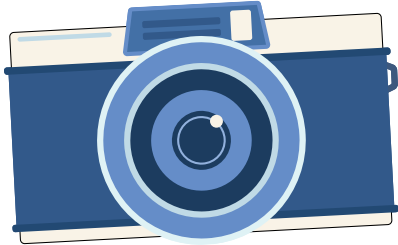
**חֵבֶר שֶׁהִתִּיחַס
אֵלַיךְ בְּכָבוֹד**

**מִשְׁהוּ חֲדָשׁ
שֶׁגִּלִּית עַל
עֲצָמְךָ**

**מִשְׁהוּ שֶׁהָיָה לָךְ
קִצָּת קֶשֶׁה**

**מִשְׁהוּ טוֹב עַל
עֲצָמְךָ**

תמונת חברים חיה/ או מבוא לדרמה

הפעילות מתאימה לסיום היום השלישי שבו דברנו ופעלנו בנושא בעלי חיים.

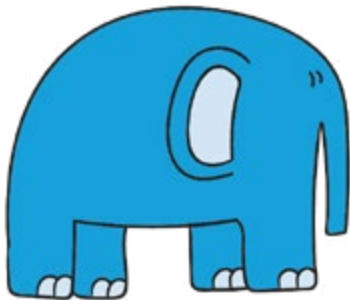
עזרים:

- ♦ **מצלמה רשות:** אם רוצים לצלם תמונה למזכרת בסוף.

שלב א – הסבר המשחק והדגמה:

התארגנות: נבקש מכל הילדים לעמוד בחופשיות במרכז החדר.

הצגת הרעיון: ילדים יקרים, היום ניצור תמונה חיה מיוחדת. אנחנו נציג חבורה בתמונה אחת.

הסבר החוקים: אני אגיד נושא לתמונה – לדוגמה: גן חיות / כלי תחבורה. עכשיו, כל אחד מכם יבחר תכונה של חיה / כלי שהוא רוצה ללמוד להציג, ויקפיא את הגוף שלו בתנוחה של מה שבחר, בלי לזוז כאילו הוא קפוא (פריז) וכשנגיד "צ'יז" – כולנו נעשה את הקול של מה שבחרנו.

הדגמה: נדגים: אני אהיה חזק כמו פיל ואעמוד בתנוחה של פיל וכשאשמע צ'יז - אשמע קול.

שלב ב – יצירת התמונות החיות:

קריאת נושא: אמור נושא לתמונה, לדוגמה: כלי רכב בכביש

בחירה והקפאה: נעודד את הילדים לבחור כלי רכב שונה, להיכנס לתנוחה שלהם ולקפוא במקום. ניתן להם כמה שניות לחשוב ולהתארגן.

צילום התמונה: כשהילדים קפואים במקום, אמור בקול: 1, 2, 3 – "צ'יז" ובאותו רגע נעודד את כולם להשמיע את הקול של הרכב שבחרו.

שחרור והערכה: לאחר הצילום, אפשר לשחרר את הילדים כל הכבוד איזה כביש סואן.

חזרה על הפעילות: ניתן לחזור על הפעילות עם נושאים שונים -

בכל יום ניתן לבחור נושא הקשור ללימוד היומי.

פרחים בגינה ילדים בתנוחות של פרחים, קולות של דבורים/פרפרים.

מאכלים בצלחת ילדים בתנוחות של פריט מזון כלשהו, השמעת קולות של אכילה.

מטרות הפעילות ודגשים:

גיבוש וביטוי עצמי: המשחק הזה מעולה לגיבוש קבוצתי, שכן כולם פועלים יחד. הוא גם מעודד ביטוי עצמי באמצעות תנועה וקול.

תיאום קבוצתי: היכולת להקפיא תנועה ולהשמיע קול יחד דורשת תיאום קבוצתי.
העצמה: נשבח את הילדים על היצירתיות שלהם ועל יכולתם להקפיא את התנועה.
התאמה לגיל: לילדים צעירים, הנושאים צריכים להיות פשוטים ומוכרים.

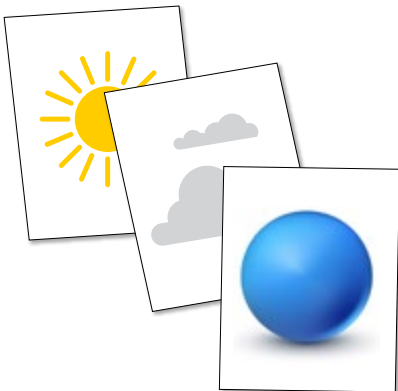
שדרוג:

לבוגרים/לילדים שרוצים יותר:

1. מצלמה אמיתית: צלמו תמונה קבוצתית אמיתית עם המצלמה בסוף, ותלו אותה בגן למזכרת.
2. הוספת סיפור: לפני הצילום, בקשו מילד אחד לספר בקצרה מה קורה בתמונה החיה הזו?
3. תנועה משותפת: לאחר הצילום והקולות, אפשר לבקש מהילדים ליצור תנועה קצרה ומשותפת של כל התמונה יחד.
4. הדפיסו ושלחו להורים את התמונות.

מה עשינו השבוע? סיכום שבוע

עזרים:

- ♦ כרטיסיות עם איורים פשוטים של נושאים שונים שניתן לדבר עליהם בגן לדוגמה: כדור, קוביות, ספר, דלת, שמש, ענן, אוכל, מיטה. כ-5-7 כרטיסיות (מומלץ להכין כרטיסים המתאימים לפעילות שהייתה בשבוע זה או שתהיה בשבוע הבא).
- ♦ שקית בד קטנה או תיבה יפה.

הכנה מוקדמת:

הכנת הכרטיסיות: ציירו או הדפיסו איורים ברורים של פריטים שקשורים לחיי הגן ולסביבת הילדים.

הכנסת הכרטיסיות לשקית: הכניסו את כל הכרטיסיות לשקית הבד.

מהלך הפעילות:

שלב א – הסבר הפעילות:

הצגת השקית: ילדים יקרים, יש לי פה שקית קסמים בתוך השקית יש רמזים קטנים שיספרו לנו מה עשינו השבוע בצהרון אתם תהיו בלשים ותנסו לנחש.
הסבר החוקים: אני אוציא כרטיסייה אחת מהשקית. אספר לכם עליה חידה קטנה – משהו שאפשר לעשות איתה או לראות אותה. אתם תנסו לנחש מה זה כשננחש נכון, נספר מה למדנו על זה או מה נעשה עם זה בשבוע הבא.

שלב ב – חידות ושיחה:

הוצאת כרטיסייה ראשונה: הוצא כרטיסייה אחת מהשקית מבלי להראות אותה.
הצגת חידה: תאר את הכרטיסייה בחידה פשוטה.

לדוגמה- אם הוצאת כרטיסייה עם איור של כדור-
אני עגול, אפשר לבעוט בי ולזרוק אותי. מה אני? ניתן לילדים לנחש.
זיהוי ושיחה: לאחר שהילדים ניחשו נכון, נראה להם את הכרטיסייה ונאמר: "נכון, זה
כדור! היום שיחקנו עם כדורים. מה עוד אפשר לעשות עם כדור?"
אפשר לדבר על משחקים ששיחקתם באותו יום, או על פעילות עתידית עם כדור.
המשך החידות: המשיכו עם כרטיסיות נוספות.
לדוגמה - ספר: "אני מלא בסיפורים ותמונות יפות. אפשר לדפדף בי. מה אני?"
תשובה: ספר.

"שאלה לדיון: איזה סיפורים אתם אוהבים לשמוע?"

סיכום: בסיום, אספו את הכרטיסיות ואמרו-

"איזה בלשים טובים אתם! ניחשתם הכול!"

מחר נמשיך ללמוד ולשחק דברים מעניינים."

מטרות הפעילות ודגשים:

פיתוח חשיבה: החידות מעודדות חשיבה, זיהוי ופתרון בעיות אצל הילדים.

העשרת שפה: עוזרות בפיתוח אוצר מילים ויכולת תיאור.

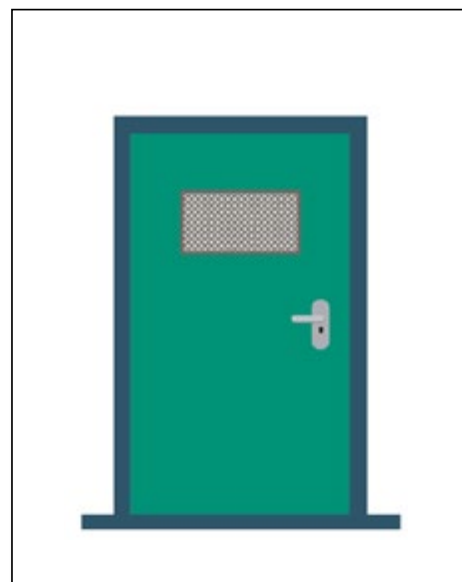
שאלות פשוטות: נוודא שהחידות תואמות גיל.

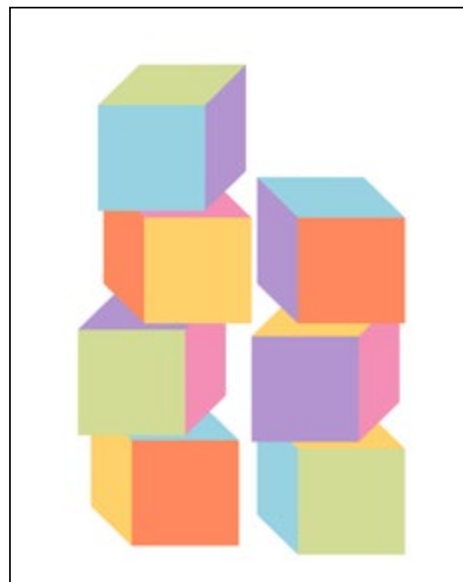
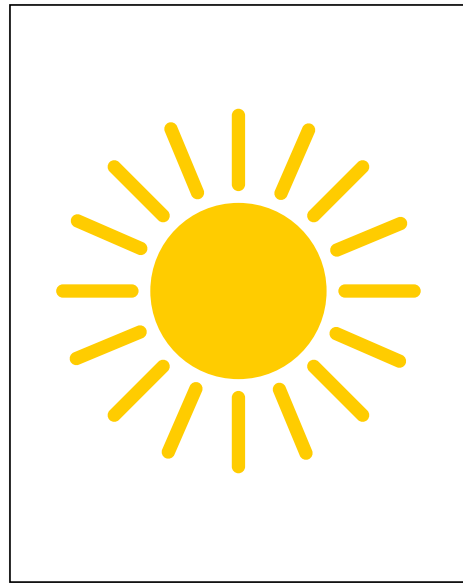
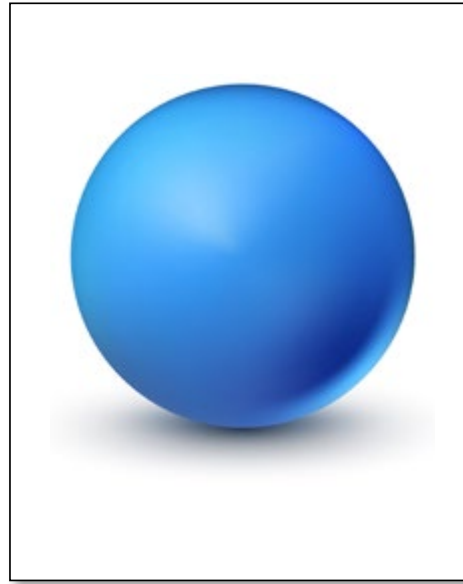
שדרוג:

לבוגרים/לילדים שרוצים יותר:

הילדים מחפשים את הפריט: לאחר הניחוש, נבקש מילד למצוא את הפריט האמיתי
בגן אם הוא קיים.

חידות יצירתיות: עודדו את הילדים להמציא חידות קצרות על דברים שהם אוהבים.

שבוע שני

"בדיוק כמו שאני" כל אחד הוא מיוחד

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
סופרים יחד	דקלום קבוע לרביעי בשבוע	אילו הייתי	איזה צבע אתה אוהב?	משחקי פתיחה חימום והיכרות	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
כסאות דרמטיים	יש לי חברים	קולות מהלב	תעודת הזהות שלי	כדור הקסם	פעילות חינוכית להעשרה
מה נלמד בשבוע הבא סיכום שבוע	נפרדים מהדמויות	תמונת חברים חיה	קלפי שיתוף במעגל	שיר קטן לפרידה	סיום יום

כמה מילים לפתיחה....

השבוע נעסוק בנושא שמקרב לבבות – ההבנה שכל ילד הוא אדם שלם, יחיד ומיוחד. לכל ילד יש תכונות, רצונות ודרכים שונות – ואנחנו רוצים לעזור להם לכבד את עצמם ואת החברים, גם אם הם שונים.

כדברי המשנה:

"חביב אדם שנברא בצלם" (פרקי אבות ג') – כל אחד מאיתנו נברא בצלם אלוקים, ויש בו ערך בדיוק כפי שהוא.

לא כי הוא כמו כולם – אלא דווקא כי הוא, הוא.

בתוך הפעילויות נעודד שיח של כבוד, נבליט חוזקות מגוונות ונזכיר לילדים: גם אם אני שונה – **יש לי מקום בקבוצה. אני חלק. אני חשוב.**

יחד נבנה אווירה שבה כל ילד מרגיש – אני אהוב, אני שייך, אני בדיוק כמו שצריך להיות.

כדור הקסם

עזרים:

- ◆ כדור רך ובטוח לזריקה (כדור ספוג, כדור בד קל)
- ◆ רשימת משפטי פתיחה (אופציונלי – כתובה על לוח / קלפים)

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והסבר:

"עכשיו נשחק במשחק שנקרא כדור ההשלמה. אני אזרוק את הכדור למישהו – והוא ישלים את המשפט שאומר המפעיל. כל פעם נחליף משפט חדש!"
דוגמאות למשפטים להשלמה:

"אני אוהב לעזור כש..."

"הכי כיף לי כש..."

"אני אוהב לצייר..."

"הצבע שאני הכי
אוהב הוא..."

"אני אוהב לאכול..."

"המשחק שאני
הכי אוהב הוא..."

"בבית אני אוהב
לשחק עם..."

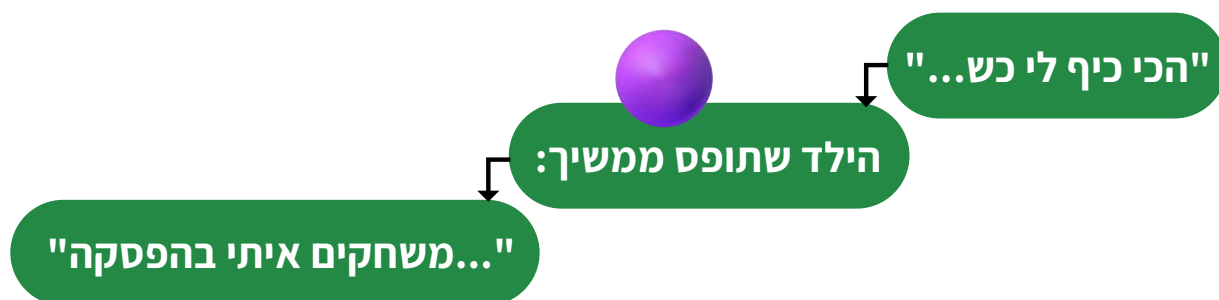
"אני הכי אוהב
בשבת..."

שלב ב – הדגמה:

נאמר משפט פתיחה, נזרוק את הכדור ונאמר:

שלב ג – ביצוע:

נמשיך לפי סדר או זריקה חופשית מבוקרת – כל פעם המוביל אומר משפט פתיחה חדש.

הילד שתופס את הכדור משלים את המשפט בקצרה, מחזיר או זורק הלאה.

הנחיה כללית:

- ◆ לעודד תשובות אישיות, גם קצרות.
- ◆ אם ילד נתקע – ניתן ללחוש לו אפשרות או להחליף שאלה.
- ◆ אפשר להציע לילדים לעזור לחברים בהצעות (בשלב בוגר יותר).

מטרות הפעילות:

- ◆ **ביטוי אישי** במבנה מכיל ומכוון.
- ◆ **היכרות עם רגשות**, רצונות ומחשבות של חברי הקבוצה.
- ◆ **פיתוח קשב** – כל ילד מקשיב למשפט הפתיחה והתשובה.
- ◆ **חיזוק תחושת מסוגלות** – כל ילד מצליח להשתתף ולהשמיע.

שדרוגים:

- ◆ כיתות ב' / ילדים בוגרים יותר:
- הילד שתופס את הכדור – ממציא בעצמו משפט פתיחה חדש עבור הבא אחריו.

תעודת הזהות שלי

עזרים:

- ♦ דפים A4 אחד לכל ילד, מחולקים לשניים
- ♦ מתאר של דמות אפשר מודפס או מצויר ידנית
- ♦ צבעים: טושים / צבעי פסטל / צבעי עפרון
- ♦ מראות קטנות כמה שיהיה ניתן – לפחות 2-3 לקבוצה (יש לרכוש בחנויות הובי)
- ♦ כרטיסים קטנים עם ציורים מוכנים מראש: אוכל: עוף, פרוסת לחם, פיצה, שניצל, תפוח וכו, כישורים לשיר, לרקוד, לצייר, שמות שורת קווים לכתיבה

הכנה מוקדמת:

נצייר או נדפיס מראש את מתאר הדמות על חצי מהדף.
נכין מראש מראות קטנות.
נדפיס או נגזור תמונות קטנות בהתאם לקטגוריות אוכל אהוב, במה אני טוב.

נכתוב מראש על כל דף את הכותרות:

מהלך הפעילות:

מה אני אוהב לאכול _____

במה אני טוב _____

במשפחה שלי קוראים לי _____

שלב א – ציור עצמי:

נושיב את הילדים סביב שולחנות.
נחלק לכל ילד דף מחולק לשניים – חצי עם מתאר הדמות.
נניח מראות במרכז השולחן.
נסביר לילדים: עכשיו נצייר את עצמנו נסתכל במראה – איזה צבע שיער יש לי? עיניים?
אני עם כיפה או סרט?
נעודד אותם לצבוע לפי מה שהם רואים.

השם שלי:

מה אני אוהב לאכול:

במה אני טוב:

במשפחה שלי קוראים שלי:

שלב ב – בחירה אישית:

נסביר לילדים שעכשיו נענה על שאלות שקשורות אלינו. נציג להם את הקטגוריה הראשונה: מה אני אוהב לאכול? נניח במרכז השולחן כרטיסים עם ציורי מאכלים. נזמין כל ילד לבחור שלושה כרטיסים ולהדביק או לצייר אותם תחת הכותרת. נעשה אותו דבר עם הקטגוריה השנייה: במה אני טוב? ציורים של ילד שרוקד, שר, מצייר וכו. לבסוף – נעזור לכל ילד למלא בכתב

במשפחה שלי קוראים לי _____

מטרות הפעילות:

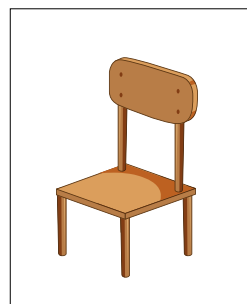
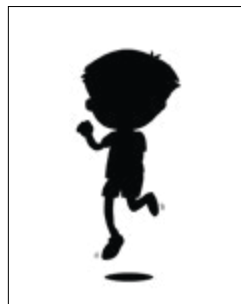
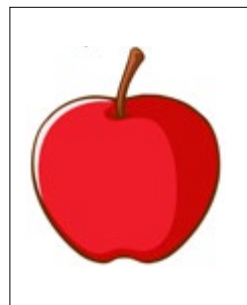
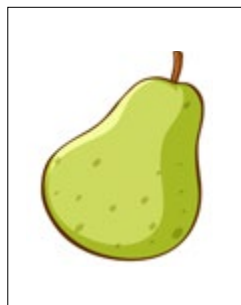
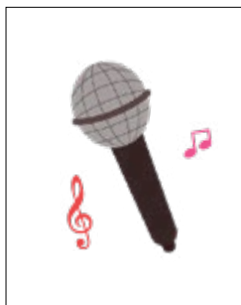
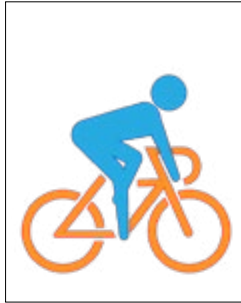
היכרות עצמית – הילדים מתבוננים בעצמם ולומדים לשים לב למאפיינים שלהם, חיצוניים ופנימיים.
ביטוי אישי – כל ילד בוחר וממלא את התעודה שלו בדרכו הייחודית, מה שמאפשר ביטוי עצמי נעים ויצירתי.
שייכות וקשר חברתי – שיתוף בין הילדים בתוצרים יכול לעודד שיח, היכרות וחיזוק תחושת השייכות לקבוצה.

מי אחר?

מי כמוני?

שדרוג:

אפשר להכין קלסר כיתתי עם כל תעודות הזהות, להניח בספריית הגן ולדפדף בו יחד כקבוצת היכרות. לבוגרים יותר – אפשר להוסיף עוד קטגוריה, לדוגמה: אני אוהב לשחק ב... (עם ציורים של משחקים).

קולות מהלב – משחק תיאטרון אישי

עזרים:

- ♦ בדים צבעוניים,
- ♦ כובעים פשוטים,
- ♦ מיקרופון צעצוע לא חובה,
- ♦ כרטיסיות עם רגשות או פעולות פשוטות למשל: שמח, ביישן, עוזר, מצייר.

הכנה מוקדמת:

הכנת תחפושות פשוטות: נניח בפינת ההפעלה בדים צבעוניים, כובעים ואביזרים למשחק דמיון.

הכנת כרטיסיות: נכין מראש כרטיסיות עם רגשות או פעולות פשוטות ומובנות – נניח אותן בקופסה או פינה ברורה.

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה ודמיון:

סבב ראשון שבו הילדים מתאמנים איך מביעים רעיונות בתנועות. נרים קלף עם הבעה או עם פעולה פשוטה ונבקש מהילדים להציג אותה בתנועות גוף. נעודד להביא רעיונות מגוונים ולהמשיך בתנועה 30 שניות. לאחר מכן, נאמר לילדים: עכשיו כל אחד יוכל לעלות לבמה ולהציג משהו שהוא מרגיש או משהו שהוא אוהב בעצמו. נבחר ילד ראשון שייגש, יבחר כרטיסיה אחת, ויחשוב איך להציג אותה – בתנועה, קול או פעולה למשל: אני אוהב לרקוד – ירקוד קצת.

שלב ב – הופעה אישית:

הילד יעלה לבמה – שטיח קטן, כיסא או מרחב מסומן. הוא ישמיע או יציג את התחושה או הפעולה שבחר. שאר הילדים ימחאו כפיים ויעודדו אותו.

הנחיה כללית:

יש לעודד כל ילד להשתתף – גם אם בהתחלה הוא מתבייש. אפשר לשאול: רוצה להראות לנו עם תנועה? או רוצה שאני אציג איתך? אם יש ילדים שמעדיפים – ניתן לשחק יחד בזוג או להפוך את הפעילות לקבוצתית. בשלב שני ניתן לבקש מילד אחד להתחיל ואחריו ילד נוסף מצטרף כך עוד 5/6 ילדים עד שנוצרת תמונה משותפת ואז הם חוזרים למקום וילד חדש מתחיל עם התנועה שלו אם ילד לא רוצה להשתתף – אפשר להציע לו לבחור ילד שיציג איתו. במקרה של קושי – נבחר כרטיסיה אחת וכל הקבוצה תבצע אותה יחד.

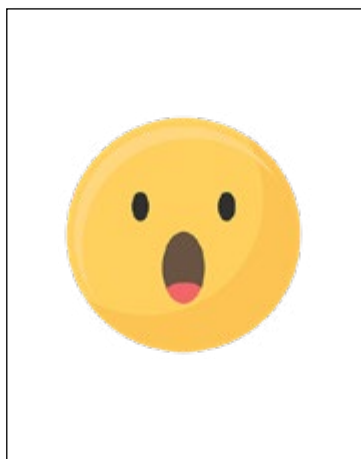
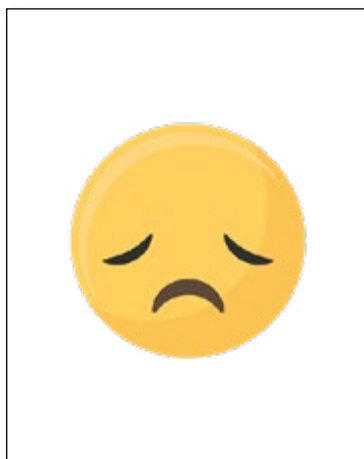
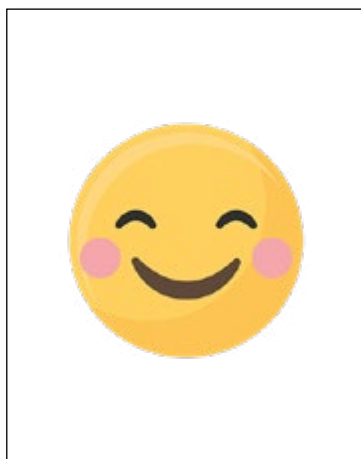
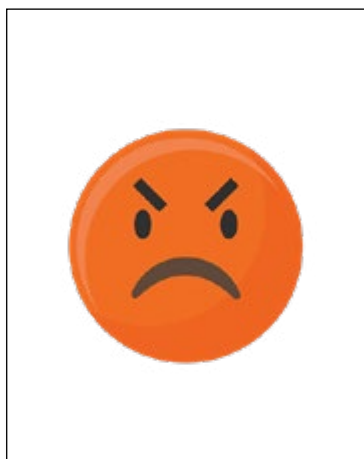
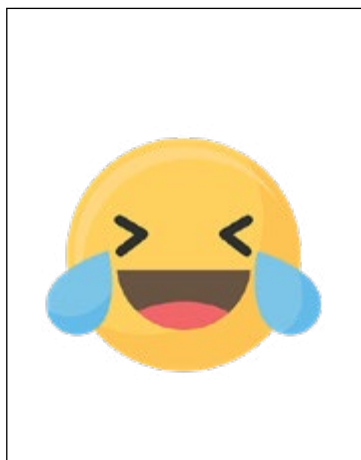
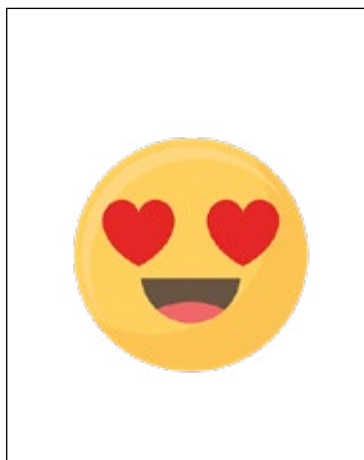

מטרות הפעילות:

ביטוי רגשי – הפעילות מעודדת את הילדים לזהות רגשות ולהביע אותם בדרכים מגוונות – תנועה, קול או הצגה.

חיזוק הביטחון העצמי – כל ילד מקבל את הבמה להיות במרכז, לשתף את תחושותיו ולהתנסות בהופעה מול קהל תומך.

שיתוף ושייכות – מחיאות הכפיים, התמיכה ההדדית וההצגה בפני הקבוצה מחזקים את תחושת השייכות והכבוד ההדדי.

שדרוג:

אפשר להוסיף אביזר מיקרופון צעצוע להגברת הביטחון.
אפשר לצלם את הילדים וליצור אלבום רגשות: תמונה + כרטיסיה עם מה שהילד הציג.

רביעי ייחודי

שבוע שני – שעשועי לשון וחרוזים

ביום הזה הילדים מגלים שהשפה היא עולם של משחק, דמיון וקסם. דרך שירים, שירי אצבעות, קלפים ומילים מתחרזות – הם לומדים מה זה חרוז, משחקים במילים ומפתחים שמיעה לשונית.

מטרה: פיתוח שפה, העשרה לשונית וחדוות משחק שפתי – בקצב שמתאים לגילם.

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם

לא נגלה.

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

משחקים של פעם

כמו קסם!

שיר האצבעות – "כל אצבע היא מתנה"

לפניכם שלוש גרסאות של שירי אצבעות

1. לקטנטנים (פחות מלל פחות מורכב)
2. לבנים בוגרים
3. לבנות בוגרות

(מראים כל פעם אצבע אחרת ומניעים אותה)

נדקלם את השיר
מספר פעמים.

נעודד את הילדים לחזור
אחרינו על סיום כל בית.

נשאל את הילדים במה
הם טובים ומיוחדים.

אצבע אגודל – חזקה וגדולה,
היא אומרת: "שלום!" – בקולללל!

אצבע שנייה – מצביעה ומורה,
את הכיוון והדרך, תמיד מסבירה

אצבע שלישית – ארוכה, ארוכה
אל מקום גבוה מגיעה תוך דקה.

אצבע רביעית – עדינה ונחמדה,
עוזרת לחבר – ואומרת גם תודה!!

קטנה ואלופה **הזרת,**
בזריזות היא מסדרת

לכל אצבע – תפקיד מיוחד,
כמו כל ילד – חכם ונחמד!

**יש לי יד עם אצבעות חמש
חברים טובים הכי שיש**

הראשון – **חיים**, כמו נחשון
כשמבקשים עזרה – הוא תמיד ראשון

השני – **יוסי** תמיד בשמחה
מפזר חיוכים לכל המשפחה

השלישי – **שלום**, כמו ציפור שיר
משורר נעימות, באופן ישיר

הרביעי – **מוטי**, אוהב לצייר,
מטוסים רכבות, הוא גם מאייר

החמישי – **מיכאל**, עם לב רגיש
עזרה לעצוב, מיד יגיש

כל אחד שונה, כל אחד ייחודי,
נעים ביחד עם כבוד הדדי

נדקלם את השיר
מספר פעמים.

נעודד את הילדים לחזור
אחרינו על סיום כל בית.

נשאל את הילדים במה
הם טובים ומיוחדים.

**יש לי יד עם חמש אצבעות,
כמו חמש חברות – חמודות ומתוקות!**

הראשונה – רותי, אוהבת לשיר,
בקול מתוק – כמו ציפור שיר
השנייה – טובי, חכמה נבונה
כשמבקשים עזרה היא תמיד ראשונה
השלישית – מיכל, עם לב רגיש
אם מישהי עצובה – היא ניגשת חיש
הרביעית – יעל אוהבת לצייר
בובות, לבבות ועוד הרבה יותר
החמישית – חני תמיד בשמחה
מפזרת חיוכים לכל המשפחה
כל אחת שונה, כל אחת תורמת
וכשכולנו יחד – האוירה מיוחדת

**נדקלם את השיר
מספר פעמים.**

**נעודד את הילדים לחזור
אחרינו על סיום כל בית.**

**נשאל את הילדים במה
הם טובים ומיוחדים.**

הפאזל של המלך – כל אחד חשוב

סיפור השראה לפני הפעילות- מסופר ע"י בעלי המוסר בדורות הקודמים
פעם אחת, היה מלך טוב וחכם, שכל העם אהב אותו מאוד.
יום אחד החליטו אנשי העיר לעשות לו מתנה מיוחדת –
הם בחרו לעשות תמונה גדולה של המלך, מפאזל. (תצרף)
מה זה פאזל? בעברית אומרים תצרף, מה זה מזכיר?
זה ציור שמחולק לחלקים קטנים. כשמצרפים- נהיית תמונה שלמה.
כל אחד בעיר קיבל חלק אחד מהפאזל –
כדי שכולם יהיו שותפים למתנה.
הם עבדו יפה, שמרו טוב על החלקים,
וביום החגיגי באו כולם להרכיב את התמונה.
הדביקו חלק ועוד חלק...
ולאט לאט – הופיעה התמונה של המלך.
אבל... פתאום – כולם שתקו.
משהו לא היה שלם.
משהו חסר בפנים של המלך.
כולם הסתכלו, חיפשו...
ופתאום ראו – המלך בלי שן.
מי היה צריך להביא את החלק של השן?
ילד אחד קטן...
והוא לא בא.
הוא חשב: החלק שלי רק לבן. לא חשוב בכלל.
אז הוא נשאר בבית.
אבל עכשיו – כולם הבינו:
גם חלק קטן, גם חלק לבן – חשוב מאוד.
כל אחד ואחד – חשוב וצריך אותו.
בלעדיו – התמונה לא שלמה.
מאז, כולם זכרו:
אין כזה דבר "לא חשוב".
לכל אחד יש חלק מיוחד משלו.

הפאזל שאני – כולנו חלק חשוב

עזרים:

- ◆ חלקי פאזל מקרטון או כל חומר קשיח אחר
- ◆ טושים, מדבקות, ניירות צבעוניים, דבק, מספריים
- ◆ בריסטול או קרטון גדול – לחיבור כל החלקים יחד
- ◆ נספח – חלק פאזל כשבלונה לצילום

הכנה מוקדמת

הכנת חלקי הפאזל: נגזור מראש חלקי פאזל בגודל אחיד מקרטון עבה – חתיכה אחת לכל ילד. כל החלקים צריכים להשתלב לפאזל אחד משותף.

סידור חומרים: נכין על השולחנות טושים, מדבקות, ניירות צבעוניים, דבק ומספריים.

הכנת רקע: נניח בצד בריסטול/לוח עליו נדביק בהמשך את כל חלקי הפאזל.

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה ודיבור קבוצתי:

נשוחח עם הילדים: לכל אחד יש משהו מיוחד משלו – אף אחד לא בדיוק כמו השני, אבל רק כשכולם מתחברים – נוצר משהו שלם ויפה.

נראה לילדים פאזל שלם ונסביר: אם חסרה חתיכה – זה כבר לא שלם, כל אחד חשוב.

שלב ב – יצירה אישית על חלק פאזל:

ניתן לכל ילד חתיכת פאזל אחת.

הילד יקשט את החתיכה שלו בצבעים ודברים שהוא אוהב – מדבקות, ציורים, קישוטים.

אפשר לשאול תוך כדי:

מה אתה הכי אוהב?

מה אתה שם כאן?

שלב ג – הצגת החתיכה האישית:

לאחר שהילדים מסיימים, כל ילד יציג את החתיכה שלו בקצרה:

זה שלי קישטתי את זה ב- _____ כי אני אוהב את זה.

אפשר לעזור לו לנסח, או לומר במקומו אם הוא מתבייש.

שלב ד – הרכבת הפאזל הקבוצתי:

נזמין את הילדים אחד- אחד לגשת ולחבר את החלק שלהם אל הלוח הגדול.

לאט לאט יתברר – רק כשכולם שמים את החלק שלהם – הפאזל שלם.

בסיום נגיד: איזה יופי – כל אחד עשה חלק אחר, ויחד זה שלם ומושלם.

הנחיה כללית:

יש ללוות כל ילד במהלך הקישוט וההצגה.
לשים לב שלא משווים בין החלקים – כל חלק הוא אישי, ואין חלק יותר יפה.
לעזור למי שצריך עזרה בגזירה או ציור.

מטרות הפעילות:

חיזוק תחושת שייכות – הילדים חווים שהם חלק מקבוצה, וכי לכל אחד תפקיד וערך אישי ביצירה המשותפת.

הכרה בייחודיות האישית – כל ילד מקשט את חלקו בדרכו, וכך מבטא את תחומי העניין, האהבות והכישרונות שלו.

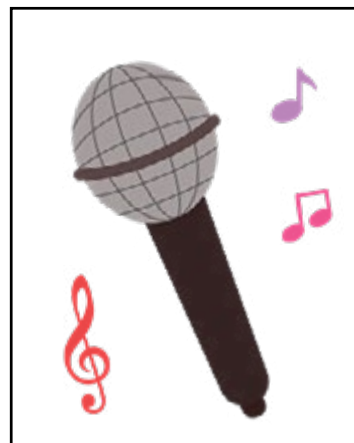
פיתוח כבוד לשונות – הילדים לומדים שכל חלק שונה – ואין חלק "נכון" או "לא נכון", אלא כל חלק תורם לשלמות הכללית.

שדרוג:

ניתן לכתוב שם על כל חתיכה ולצלם את הפאזל המלא כתמונה קבוצתית.
אפשר למסגר את הפאזל ולתלות אותו בלוח הקבוצה שלנו – כל אחד חשוב

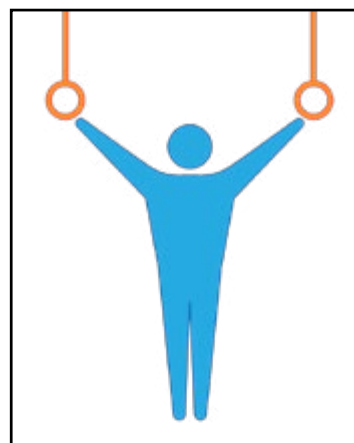
לצייר

לשיר

לרקוד

להתעמל

שבוע שלישי

"ביחד זה מצליח" הסכם קבוצתי

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
סופרים יחד	דקלום קבוע לרביעי בשבוע	אילו הייתי	איזה צבע אתה אוהב?	משחקי פתיחה חימום והיכרות	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
לול של חברים	משחקים כמו פעם	הסכם קבוצתי	שליחויות קבוצתיות	שליחי המשימות הטובות	פעילות חינוכית להעשרה
מה נלמד בשבוע הבא סיכום שבוע	נפרדים מהדמויות	תמונת חברים חיה	קלפי שיתוף במעגל	שיר קטן לפרידה	סיום יום

כמה מילים לפתיחה....

השבוע אנו מתמקדים בכוח המיוחד שיש בקבוצה שעובדת יחד. נלמד שכאשר כולנו שומרים על כללים – נעים לנו יותר, קל לנו יותר, ומצליחים ביחד. הבסיס לכל הפעילויות יהיה החוזה הקבוצתי – כללים שהילדים עצמם שותפים לבחירתם ולניסוחם. כשהם מרגישים חלק – הם גם לוקחים אחריות. כשחז"ל אומרים **כל ישראל ערבים זה לזה** (שבועות דף ל"ט ע"א) כלומר, כל אחד אחראי גם על החבר שלו.

בצהרון, אנחנו לא רק קבוצה – אנחנו קבוצה שמכבדת, תומכת ומרגישה אחד את השני.

אנחנו כאן כדי לעזור להם להבין:

שכולנו שונים – ודווקא זה מה שעושה את הקבוצה חזקה.

שכשאני עוזר לחבר – אני עוזר גם לעצמי.

שכבוד, הקשבה ושיתוף – זה הבסיס לכל קשר טוב.

נחזק שפה חיובית, נזכיר בעדינות את הכללים, ונעודד כל מאמץ לשמור עליהם.

שינה שנמשכה שבעים שנה

"שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים". פסוק זה מתאר את תחושותיהם של היהודים ששבו לארץ ישראל ובנו את בית המקדש השני לאחר שבעים שנות גלות בבבל.

חוני המעגל, צדיק שחי בתקופת התנאים, מעולם לא הצליח להבין את הפסוק. "מדוע היהודים מכנים את תקופת הגלות בשם 'חלום'? האם יש אדם שיכול לישון שבעים שנה רצופות?"

יום אחד הוא הלך בדרך וראה אדם נוטע עץ חרוב.
"עוד כמה שנים ייתן עץ החרוב את פרותיו?" התעניין חוני.
"בעוד שבעים שנה" השיב האדם.

"האם תחיה שבעים שנה ותראה את פרותיו של העץ? מדוע הינך נוטע עץ שלא תזכה לקטוף מפרותיו?" שאל אותו חוני.

- "כשם שאבות אבותיי נטעו עצים עבורי, כך אני נוטע עצים לבניי ונכדיי".
לאחר שסיימו לשוחח, הוציא חוני מזון מתרמילו והתיישב לאכול. גדלה סביבו שונית של סלע, ושינתו נמשכה... שבעים שנה. כשהתעורר, ראה אדם קוטף את פירות החרוב.
האם אתה הוא זה שנטעת את עץ החרוב?" שאל אותו. – "לא, אני הוא נכדו" השיב האיש.

"כנראה שישנתי שבעים שנה רצופות!" אמר לעצמו חוני בהתפעמות ומיהר לשוב לביתו.

"האם בניו של חוני המעגל עדיין בחיים?" שאל את מי שפתח בפניו את הדלת. "לא, כל בניו נפטרו, אך נכדיו עדיין חיים" השיבו לו.

"אני הוא חוני המעגל" אמר להם, אך בני הבית חשבוהו למשוגע ולא האמינו לו.
משם פנה חוני אל בית המדרש. הוא שמע את החכמים מתפלפלים ביניהם, כשהם אומרים: "דברי תורה אלו ברורים לנו כל-כך, כפי שהיה בשנותיו של חוני המעגל! שכן הוא היה מגיע לבית המדרש ומיישב כל קושיה שהתעוררה בעת הלימוד".
"אני הוא חוני המעגל!" מיהר שוב להציג את עצמו בפני הנוכחים. אך גם כאן זלזלו בו הנוכחים.

ראה זאת חוני, ביקש רחמים מבורא העולם ונפטר לבית עולמו.
אמר רבא: זהו שאומרים האנשים – או חברותא, או מיתותא (אם אין לו לאדם חבר טוב, הוא מעדיף את המוות).

שליחי המשימות הטובות

עזרים:

- ♦ כרטיסיות עם ציורים פשוטים / סמלים מובנים שמייצגים משימה טובה
- ♦ קופסה יפה / מעטפות צבעוניות
- ♦ סרט או תג "שליח הטוב"
- ♦ לוח תצוגה עם תמונות של המשימות ותיאור קצר (למדריך בלבד)

מהלך הפעילות:

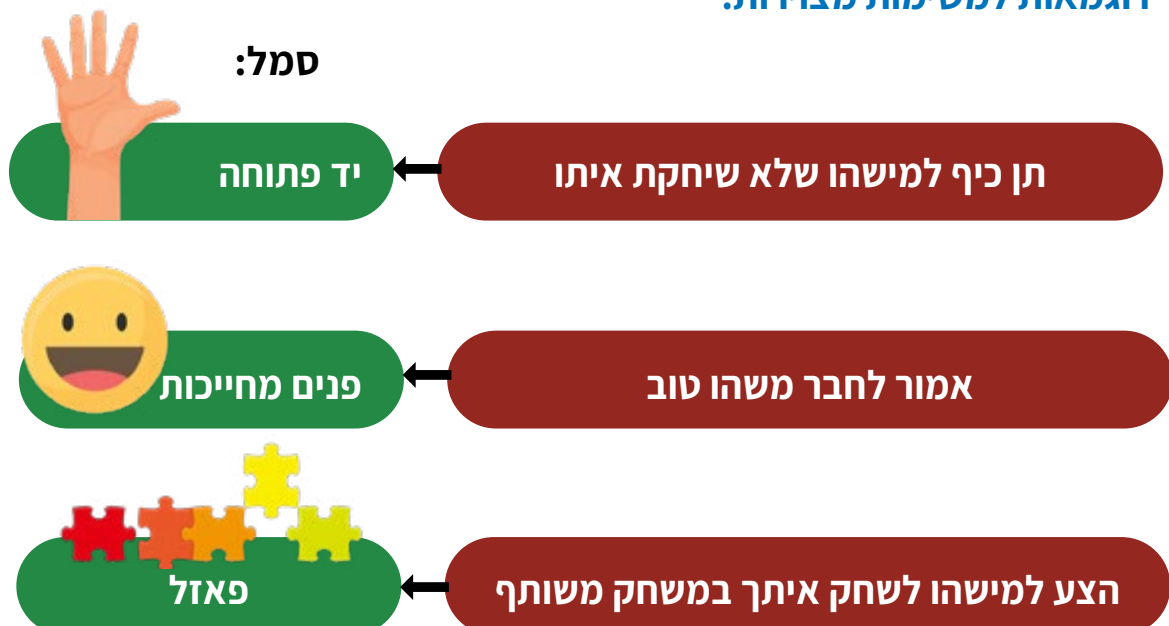
שלב א - פתיחה והסבר:

נושיב את הילדים במעגל, ונראה להם את הקופסה:
"זאת תיבת השליחים הטובים. כל פעם ילד אחד יהיה שליח ויוציא ממנה משימה - לא בכתב, אלא בציור!"
נסביר שכל ציור מראה על מעשה טוב קטן שאפשר לעשות עכשיו בזהרון.

שלב ב - ביצוע המשימות:

הילד בוחר פתק מהקופסה (הציור פונה כלפי מעלה).
המדריך קורא לו בלחש או בקול מה מצויר (למשל: לב = אמור מילה טובה לחבר / ידיים מחזיקות = תציע עזרה למישהו).
הילד יוצא לבצע את המשימה, עם תג "שליח הטוב" עליו.
אחרי הביצוע - חוזר למעגל, מחייך, ומעביר את התור.

דוגמאות למשימות מצוירות:

מכחול או צבעים

עזור לחבר בפעילות יצירה

סל או קופסת צעצועים

עזור לסדר משהו בצהרון

פרח

צייר ציור קטן ותן אותו במתנה
למישהו בקבוצה

בלון

שאל חבר אם הוא רוצה להצטרף
לפעילות שאתה עושה

פעמון

הזכר בעדינות לכל הקבוצה כלל חשוב
מהחווה שלנו – בצורה נעימה –

מטרות הפעילות:

- ♦ חיבור רגשי וחברתי בגובה העיניים
- ♦ פיתוח רגישות לסביבה החברתית
- ♦ בניית זהות קבוצתית חיובית

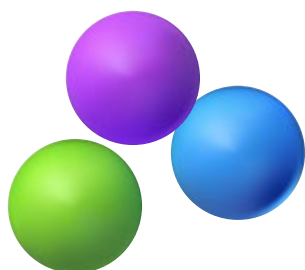
שדרוגים:

- ♦ הוספת לוח סמלים קבוע בצהרון –
- ♦ ילדים יכולים לבחור ממנו משימה בעצמם
- ♦ הפיכת המשימות לתחנות –
- ♦ כל פעם בוחרים סמל, הולכים לעמדת ביצוע קטנה
- ♦ צילום השליחים בעת פעולה –
- ♦ ושיתוף עם ההורים בסיכום שבועי

שליחויות קבוצתיות – משתפים פעולה ומצליחים

עזרים:

- ◆ חפצים שונים שדורשים העברה: כדור, שקית עם צעצועים, חישוקים, בלונים, דגלים קטנים, פיסות קרטון.
- ◆ שטח משחק פנוי חדר או חצר.

הכנה מוקדמת:

נכין מראש מספר תחנות שדורשות שילוב של עבודת צוות כמו העברת חפצים ממקום למקום. אפשר להכין פיסות קרטון או חישוקים כדי ליצור מסלולים שאליהם הילדים צריכים להעביר את החפצים. חשוב לוודא שכל הילדים מבינים את המשימה מראש.

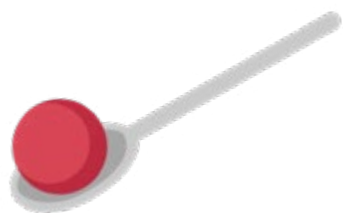
מהלך הפעילות:

שלב א – הסבר התרגיל:

היום נעבוד בקבוצות כדי להעביר דברים ממקום למקום, אבל שימו לב, כל קבוצה צריכה לעבוד ביחד כדי להצליח. הסבירו שהמטרה היא לשתף פעולה ולהעביר חפצים, תוך שמירה על איזון ותיאום. הציגו את החפצים שתשתמשו בהם, והסבירו את הדרך בה יש להעביר אותם.

שלב ב – ביצוע הפעילות:

תחנה 1 – העברת כדור בעזרת כפיות:

כל קבוצה מקבלת כף חד פעמית וכדור קטן או כל חפץ קטן אחר שעליהם להעביר ממקום למקום בעזרת הכף. הקבוצה צריכה לתכנן איך הם מצליחים להעביר את כל הכדורים במינימום זמן עם כמה שיותר חברים מהקבוצה.

מטרה: תיאום בין חברי הקבוצה, שיתוף פעולה.

תחנה 2 – הליכה עם בלון (כדור רך) בין שני ילדים:

שני ילדים מקבלים בלון שעליהם לשמור עליו ביניהם מבלי שיפול. הם צריכים ללכת יחד ממקום למקום עד שמגיעים לנקודת היעד.

מטרה: פיתוח שיתוף פעולה פיזי, יציבות ושמירה על חפץ משותף.

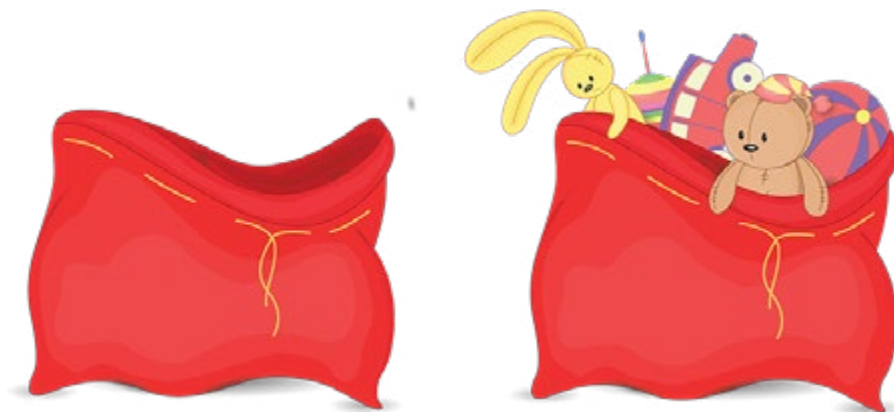
תחנה 3 – העברת חפצים בשקית:

כל קבוצה מקבלת שקית מלאה בחפצים קטנים / צעצועים. ועוד שקית אחת ריקה עליהם להיעמד בשורה אחד ליד השני ולהעביר כל חפץ מיד ליד עד שהוא מגיע לשקית הריקה. עליהם מבלי ששום חפץ ייפול.

מטרה: סבלנות, דייקנות, עבודת צוות.

שימו לב להיבטים של בטיחות – מומלץ שלא להעביר חפצים כבדים או חדים, יש להימנע מהם ולהשתמש בחפצים רכים.

ודאו שלכל ילד יש חלק פעיל במשימה, כך שכולם ישתפו פעולה.

מטרות הפעילות:

שיתוף פעולה קבוצתי – הילדים מתרגלים עבודה משותפת להשגת מטרה, תוך הקשבה ותיאום עם חברי הקבוצה.

פיתוח כישורי תיאום פיזי ומוטורי – משימות ההעברה השונות מחזקות שיווי משקל, קואורדינציה ודיוק בתנועה.

עידוד אחריות הדדית – כל ילד אחראי על חלק מהמשימה, וההצלחה תלויה בכלל הקבוצה – דבר שמחזק ערכות הדדיות.

טיפול התמדה וסבלנות – משימות הדורשות עדינות, איזון ודיוק מחזקות שליטה עצמית ויכולת התמדה עד לסיום המשימה.

שדרוג -

אתגר זמנים:

כל קבוצה צריכה להשליך את כל המשימות תוך זמן קצוב למשל 3-5 דקות. אם הם לא מצליחים בזמן, כל קבוצה מתחילה מחדש.

אתגר פיזי:

הוסיפו תחנה בה כל ילד צריך לעבור את המסלול תוך כדי שהוא קופץ על רגל אחת או זוחל במנהרה.

הסכם קבוצתי – כללים שכולנו מסכימים עליהם

עזרים:

- ♦ דפים עבים או 8 בריסטולים צבעוניים ליצירת פלקט
- ♦ טושים, צבעים,
- ♦ מדבקות, קישוטים
- ♦ סמלים פשוטים מודפסים שמייצגים כללים לדוגמה: פה מחייך = מדברים בנחת, יד מושטת = עוזרים לחבר, כף יד = לא מרביצים
- ♦ דבק או שדכן
- ♦ מקום מיוחד לתלות את החוזה לוח, קיר נמוך בגובה הילדים

הכנה מוקדמת:

נכין מראש 3–5 סמלים פשוטים אפשר להדפיס או לצייר שמייצגים כללים חשובים. נחתוך דפים גדולים לצורת דפים אישיים – כל קבוצה תקבל אחד.

מהלך הפעילות:

שלב א: פתיחה והסבר

נאמר לילדים: בצהרון שלנו אנחנו כמו משפחה – כדי שיהיה נעים לכולם, חשוב שיהיו כללים ברורים
נראה לילדים את הסמלים, נעודד אותם להציע פירוש ולאחר מכן נציע גם אנחנו פירוש.

שלב ב: דיון קבוצתי

נחלק את הילדים לקבוצות קטנות 3–4 ילדים
כל קבוצה תבחר כלל אחד מהסמלים שהצגנו ותחשוב איתנו איך אפשר לנסח אותו במילים פשוטות
לדוגמה:

שלב ג: יצירה

כל קבוצה תקבל דף לקישוט בו היא תכתוב/
אנחנו נכתוב ותצייר את הכלל שלה
נעודד להשתמש במדבקות, ציורים, צבעים – כדי להפוך את זה לשלנו

שלב ד: איחוד להסכם

נחבר את כל הדפים לכרזה אחת – החוזה שלנו בצהרון
כל ילד יחתום או יסמן את שמו אפשר בטביעת אצבע בצבע או במדבקה שהוא בוחר
נתלה את החוזה במקום בולט ונגיד יחד: אנחנו שומרים על הכללים – כי ביחד זה מצליח.

**מדברים יפה
אחד לשני**

**עוזרים
לחברים**

**שמים לב למה
שקורה בקבוצה**

**לא
מרביצים**

שמירה על הניקיון

מטרות הפעילות:

הגברת תחושת שייכות – הילדים חווים שהם שותפים ביצירת הכללים של הקבוצה ולא רק "מצייתים", מה שמגביר מחויבות ואחריות אישית.

פיתוח שיח קבוצתי – הפעילות מזמנת שיחה סביב מושגים כמו כבוד, עזרה הדדית, שמירה על מרחב אישי ותקשורת חיובית.

עידוד חשיבה מוסרית והתנהגותית – הילדים חושבים יחד על מה נכון לקבוצה, ולא רק מה "אסור" – ומנסחים את הכללים במילים שלהם.

חיזוק ערכים חברתיים – שיתוף פעולה, הקשבה, קבלת השונה וכבוד הדדי מקבלים ביטוי מוחשי בפלקט הקבוצתי.

חשוב!

לא צריך להכביד על הניסוח – אפשר לתת לילדים לבחור מתוך משפטים מוכנים אם יש ילדים צעירים במיוחד, נבחר איתם את הסמל ונספר את הכלל בסיפור קטן או דוגמה פשוטה.

שדרוג:

אפשר לצלם כל קבוצה עם הכלל שלה ולהוסיף תמונה לכל חלק בפלקט פעם בשבוע נבחר כלל השבוע ונחזק אותו בפעילויות קטנות לאורך הימים.

רביעי ייחודי

שבוע שלישי - משחקים של פעם

זהו יום של נוסטלגיה וקסם - הילדים לומדים איך שיחקו פעם: גוגואים, חבל קפיצה, קלאס, חמש אבנים ועוד. משחקים שדורשים דמיון, שיתוף פעולה ותנועה.
מטרה: לפתח כישורים חברתיים, תנועה, משחק אותנטי - ליהנות מכל הלב!

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם

לא נגלה.

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

וגם משחקים של פעם

כמו קסם מתוק!

משחקים כמו פעם-

"חבילה עוברת קבוצתית"

מטרות: העברת תור, התרגשות משותפת, שמירה על סבלנות.

עזרים: חבילה עטופה אפשר לשים בפנים הפתעות קטנות או פתקים עם חידות פשוטות.

מהלך: החבילה עוברת מיד ליד לפי שיר, כשהשיר נעצר - הילד פותח שכבה.

"אחת שתיים שלוש – דג מלוח חברתי"

מטרות: ערבות הדדית, איפוק, תיאום קבוצתי.

עזרים: קופסה צבעונית/חפץ קטן ומושך.

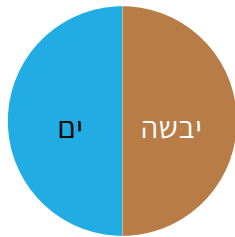
מהלך: "סופר" עומד בצד אחד עם גב לקבוצה. מאחוריו – קופסה מונחת על הקרקע. הקבוצה עומדת בקצה השני. הסופר סופר בקול: "אחת... שתיים... שלוש... דג מלוח!"

בזמן הספירה – כל הילדים מתקדמים לעבר הקופסה. כשנגמרת הספירה, הסופר מסתובב – כל מי שזז, והסופר רואה כל הקבוצה חוזרת להתחלה.

המטרה: להגיע יחד ולקחת את הקופסה בלי שאף אחד ייתפס לבד. אם אחד "נתפס" – כולם חוזרים. רק כשכולם מגיעים – מותר להרים את הקופסה.

"ים-יבשה – אסור/מותר בצהרון"

מטרות: הפנמת כללים בצורה חווייתית, הבחנה בין מותר ואסור, תגובה מהירה והקשבה.

עזרים: שטיח/חבל/סימון רצפה ליצירת גבול בין "ים" ל"יבשה".

מהלך:

המדריך עומד מול הילדים וקורא בקול:

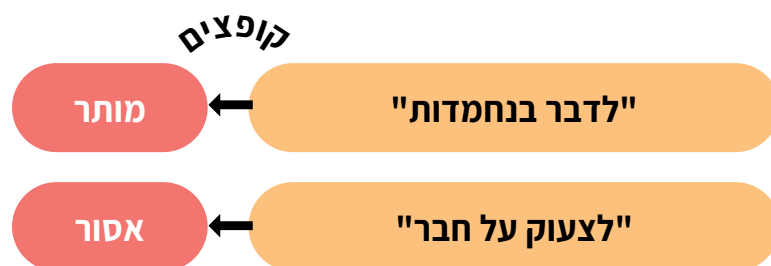
"ים!" – הילדים קופצים לצד אחד.

"יבשה!" – לצד השני.

כעת שדרוג חינוכי: המדריך יגיד משפטים, והילדים צריכים לקפוץ ל"מותר" או ל"אסור" לפי מה שהם חושבים.

דוגמה:

שדרוג: לאחר כל כמה קפיצות, נשאל "למה בחרתם ככה?" ונעודד שיח קצר – מחזק את ההבנה וההפנמה.

קופצים

מותר

"להרים צעצוע שנפל לחבר"

אסור

"לשפוך מים בכוונה"

אפשר לשלב משפטים שהילדים עצמם מציעים!
אפשר גם להצחיק במשפטים למשל:

קופצים

מותר

"לספר בדיחה"

מותר

"לפזר מלח על הצ'יפס"

מותר

"לעשות פרצוף שמח"

סיום חגיגי ליום רביעי

דקלום לסיום:

הילדים יושבים במעגל בצורה רגועה לסיכום היום החגיגי.

שיחקנו היום – כמו פעם ממש,

שמחנו נהנינו, חלף מהר ללא חשש,

צחקנו, רצנו, היה כיף גדול –

ועכשיו ננשום בשקט, ננוח הכל.

הידיים עושות שלום,

העיניים מחייכות,

הלב שמח בפנים בפנים –

כי עוד יום מסתיים בנעימים!

ועכשיו כולנו נושמים.. נושמים...

מחר, עוד יום – נשחק משחקים מהנים!

אופציה לשדרוג-
(מוצע בזאת הצעה ורעיונות למחוות ידיים תואמות לדקלום הסיום)

דקלום סיום עם מחוות:

שיחקנו היום - כמו פעם ממש

נרים ידיים לצדדים, סיבוב קל במקום

שמחנו נהנינו, חלף מהר ללא חשש

ידיים על הלחיים - חיוך גדול, אחר כך נצביע על "שעון" מדומה ביד

צחקנו, רצנו, היה כיף גדול -

ידיים על הבטן בצחוק מדומה, ואז ריצה במקום עם קפיצה קטנה

ועכשיו ננשום בשקט, ננוח הכל.

נשימה עמוקה - ידיים על הבטן עולות ויורדות לאט

הידיים עושות שלום,

נפנוף איטי בשתי הידיים

העיניים מחייכות,

להצביע לשתי העיניים ואז למתוח חיוך עם האצבעות בצידי הפנים

הלב שמח בפנים בפנים -

שתי הידיים בצורה של לב מול החזה

כי עוד יום מסתיים בנעימים!

ידיים עולות למעלה כאילו "שמש זורחת", חיוך גדול

ועכשיו כולנו נושמים... נושמים...

שמים אצבע לפה לשקט, ואז ידיים עולות ויורדות עם נשימה איטית

מחר עוד יום - נשחק משחקים מהנים!

מחיאית כף + קפיצה קטנה בשמחה

לול של חברים

בבוקר בלול,

שמחה וצהלה

כל תרנגול עוזר לאחר,

כל אחד עשה את תפקידו.

בלול היה שקט, נעים ושמח.

פתאום –

פך פך פך

תרנגול הקטן דחף את דלי המים.

המים נשפכו על הרצפה.

עכשיו הכל רטוב...

"זה בגללו!" קראו כולם.

תרנגול קטן עמד בצד,

עצוב ומבויש.

ובמקום שמחה – נהייתה מריבה.

הגיעה אמא תרנגולת,

ראתה את השלולית,

ואת התרנגול הקטן העצוב.

חייכה ואמרה:

בואו, נביא מטליות

ננגב את המים יחד...

"כשאנחנו עוזרים – טוב לכולנו.

ביחד אנחנו צוות מושלם!"

תוך שניות, השלולית התייבשה,

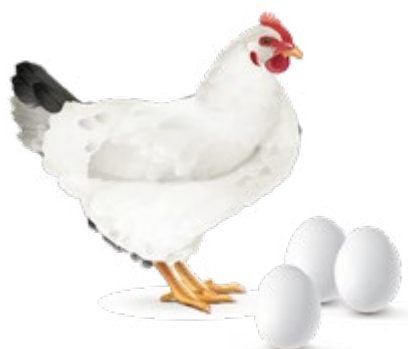
ותרנגול קטן, נשם לרווחה.

ושוב הלול התמלא בשירה ושמחה.

תרגיל המשך כמה זמן לוקח לעזור לתרנגול?

נקריא לילדים את הסיפור לול של חברים ולאחר מכן נערוך את הפעילות המשלימה.

עזרים:

◆ סלסילה אחת

◆ 10-15 ביצים צעצוע (או קוביות/כדורים)

◆ שעון טיימר פשוט / שעון בסלולרי/שעון חול

◆ שטח קטן שבו מפזרים את הביצים

מהלך הפעילות:

שלב א' - התרנגול לבד:

1. בוחרים ילד אחד שיהיה "התרנגול".
2. מפזרים את כל הביצים ברחבי השטח.
3. אומרים:
"התרנגול צריך לאסוף את כל הביצים לבד. נבדוק כמה זמן זה לוקח לו!"
4. מפעילים טיימר. סופרים יחד ומעודדים.
כותבים/ זוכרים את הזמן שלקח לו.
כמה פעמים הפכנו את שעון החול?

שלב ב' - התרנגול עם חברים:

1. עכשיו בוחרים 4-5 ילדים ש"עוזרים לתרנגול".
2. מפזרים שוב את הביצים.
3. מפעילים את הטיימר ואומרים:
"עכשיו כולם עוזרים! נראה כמה זמן ייקח כשעוזרים אחד לשני."
סופרים שוב - בדרך כלל הזמן יהיה קצר בהרבה.

שלב ג' - שיחת סיכום פשוטה עם הילדים:

שאלים:

- ◆ מה היה יותר מהיר - לבד או יחד?
 - ◆ איך זה הרגיש כשעזרתם?
 - ◆ מה קורה בצהרון כשחבר עוזר לך?
 - ◆ במה אפשר לעזור אחד לשני בצהרון?
- מכוונים לתשובות פשוטות שילדים יכולים לתת, כמו:
- ◆ לעזור לסדר צעצועים
 - ◆ לתת יד לחבר
 - ◆ לשתף במשחק
 - ◆ לחבק חבר שבוכה
 - ◆ להזכיר כלל בצורה נעימה

משפט סיום מעודד:

"כשאני עוזר - אני עושה טוב לכולם!"
"ביחד אנחנו צוות מושלם!"

שבוע רביעי

"עושים טוב ביחד" התנהגות מקרבת בקבוצה

יום ה'	יום ד' רביעי ייחודי	יום ג'	יום ב'	יום א'	
<u>סופרים יחד</u>	<u>דקלום קבוע</u> <u>לרביעי בשבוע</u>	<u>אילו הייתי</u>	<u>איזה צבע</u> <u>אתה אוהב?</u>	<u>משחקי פתיחה</u> <u>חימום והיכרות</u>	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים	ארוחת צהריים
<u>עץ החברים</u> <u>הטובים</u>	<u>יום</u> <u>אנגלית</u>	<u>בונים את</u> <u>מפת הצהרון</u> <u>המושלם</u>	<u>צועדים</u> <u>לקבוצה נעימה</u>	<u>מתנה</u> <u>לחבר</u>	פעילות חינוכית להעשרה
<u>מה נלמד</u> <u>בשבוע הבא</u> <u>סיכום שבוע</u>	<u>נפרדים</u> <u>מהדמויות</u>	<u>תמונת</u> <u>חברים חיה</u>	<u>קלפי שיתוף</u> <u>במעגל</u>	<u>שיר קטן</u> <u>לפרידה</u>	סיום יום

כמה מילים לפתיחה....

השבוע כולו יעמוד בסימן של מעשים קטנים שעושים הבדל גדול. נעזור לילדים לשים לב איך כל מילה טובה, חיוך, או עזרה קטנה – יכולים לקרב בין חברים ולבנות אווירה נעימה בקבוצה.

נקודת הפתיחה שלנו היא

"הוי מתלמידיו של אהרן – אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" (אבות א' יב')

נלמד מהמשנה איך אפשר להיות כמו אהרן הכהן – לראות כל ילד בעין טובה, לרצות בטובתו ולעזור לו להתקרב אל הקבוצה ולחברים.

המטרה שלנו השבוע היא לשים לב ולתת מקום לכל ילד שמנסה לעשות טוב – במחווה קטנה, בחיוך, בווייתור, בהזמנה למשחק.

בכל פעילות, שיר או משחק – נחפש את הדרך לעודד התנהגות מקרבת, מתוך שמחה, שותפות, ורצון להרגיש "ביחד".

אגודה של קנים

מובא במדרש רבה, בפרשת ויחי יעקב אבינו משווה את שבטי ישראל לקנים שאם הם מאוחדים – אי אפשר לשברם.

"משל למה הדבר דומה? לאגודה של קנים – כולה מתקיימת, נטל אחת אחת – נשברת בקלות"

כאשר עם ישראל מאוחדים – אי אפשר לשבור אותם.
אבל אם הם מפורדים – כל אחד מהם חלש וקל לשבור.

הסיפור כאן בגרסה לילדים-

סיפור חבילת הקנים – כוחו של יחד

פעם היה זקן אחד, חכם מאוד, שנשאלו לו כמה ימים אחרונים לחיות.
היו לו כמה בנים, ולעיתים קרובות הם היו רבים ביניהם – כל אחד רצה להיות צודק, וכל אחד עשה רק מה שהוא רצה.
הזקן ראה את זה והצטער מאוד. הוא רצה ללמד את בניו שיעור חשוב לפני שיפרד מהם.

הוא קרא לכל בניו וביקש מהם להביא לו **חבילת קנים** – כמה קני סוף דקים, קשורים יחד בחבל.

כשהביאו לו, הוא מסר את החבילה לבן הבכור ואמר לו:
"נסה לשבור את כל הקנים יחד."

הבן ניסה – אבל לא הצליח.
הבן השני ניסה – וגם הוא לא הצליח.
כך עברו כל הבנים – ולא אחד מהם הצליח לשבור את החבילה.

אז חייך הזקן, לקח את החבילה, **והתחיל לשחרר את הקשר.**

הוא הוציא קנה אחד, נתן לבן ואמר: "עכשיו תנסה לשבור."

והבן – שבר אותו בקלות.
עוד קנה – נשבר. ועוד אחד – נשבר.

ואז אמר להם הזקן:

"ביחד – אי אפשר לשבור אתכם.

כל עוד אתם מאוחדים – אתם חזקים.

אבל אם כל אחד ילך לבדו – תישברו בקלות.

זכרו תמיד – הכוח שלכם הוא כשאתם יחד!"

מתנה לחבר פנטומימה של נתינה

עזרים:

♦ כרטיסים עם תמונות של מתנות פשוטות, או ציורים ברורים: תפוח, בלון, חיבוק, עוגייה, מדבקה, ציור, חיוך.

♦ כתר קטן – ילד המקבל

הכנה מוקדמת:

♦ לצייר או להדפיס תמונות של מתנות שמתאימות לתת לחבר בצהרון להכין כתר שיזוהה עם הילד שמקבל את המתנה

מהלך הפעילות:

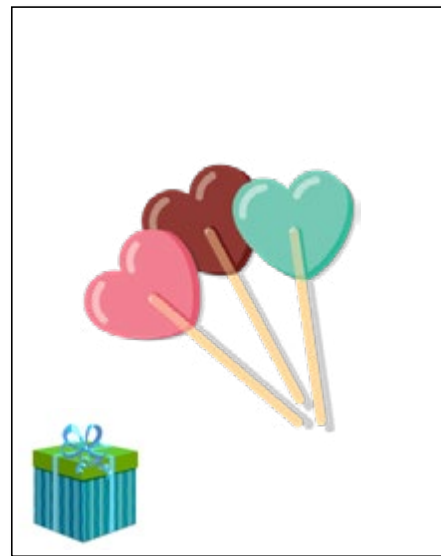
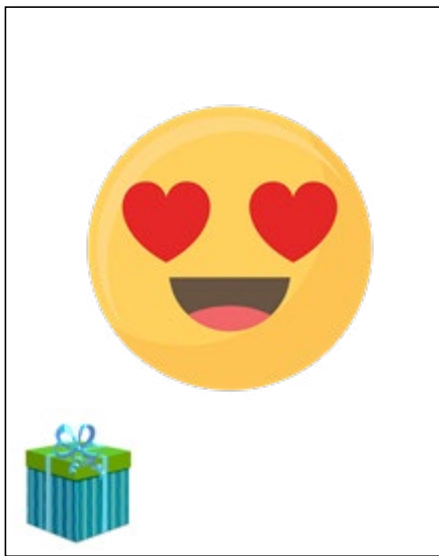
נשאל את הילדים: מה יכול לשמח חבר?
מציגים את הכרטיסים ואומרים: היום ניתן מתנות – בכרטיסים.
ילד מקבל כרטיס עם תמונה, ולא מגלה מה קיבל.
ילד אחר – המקבל יושב עם כתר.
הילד מציג בתנועות מה הוא נותן לחבר למשל עושה תנועה של ניפוח בלון או חיוך גדול.
כולם מנחשים מהי המתנה.
אחרי שהבינו – אומרים: תודה על המתנה ומוחאים כפיים.
ממשיכים בתורות עד שכולם משתתפים.
אפשר לחזור על כרטיסים עם ילדים שונים – זה עוזר להבנה וחיזוק הרעיון.

מטרות הפעילות:

עידוד ערך הנתינה וההדדיות – דרך מתנות סמליות, הילדים מתרגלים להעניק ולשמח חברים.
העצמת תחושת שייכות – כל ילד מקבל תשומת לב אישית ומרגיש חלק מהקבוצה.
שיפור כישורים חברתיים – מתן הזדמנות לכל ילד גם לתת וגם לקבל, בצורה מכבדת ומעודדת.

שדרוג למתקדמים:

לבקש מהילדים לחשוב על מתנה שלא הייתה בכרטיסים ולנסות להציג אותה.

שם הפעילות: צועדים לקבוצה נעימה

עזרים:

- ◆ שבלונות של ידיים ורגליים מבריסטול כ-30 יחידות
- ◆ קובייה גדולה
- ◆ כרטיסים עם היגדים 20 בערך – חציים עם התנהגות מקרבת למשל: חייתי בתור, חיבקתי חבר שבכה, וחציים עם התנהגות מרחיקה לקחתי בלי לבקש, צעקתי על חבר
- ◆ סלסלה לכרטיסים
- ◆ סלוטייפ /דבק חשמל צבעוני לסימון מסלול
- ◆ דף גדול לסמן סוף המסלול – הקבוצה שלנו קבוצה נעימה.

הכנה מוקדמת:

נגזור שבלונות של ידיים ורגליים ונצבע אותם לפי הסדר ידיים בכחול, רגליים בירוק

נצייר על הרצפה מסלול עקלתון או ישר, עם השבלונות מודבקות נכין כרטיסי היגדים בשתי קבוצות ונשמור אותם בסלסלה

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והסבר:

מושיבים את הילדים במעגל ומסבירים שכולנו רוצים ללכת בשביל מיוחד – שביל שמוביל לצהרון שמח שבו כולם מתנהגים יפה. מראים את המסלול ואומרים שכל אחד יקבל כרטיס ויחשוב – האם ההתנהגות הזו מקרבת או מרחיקה?

שלב ב – משחק המסלול:

הילד הראשון שולף כרטיס מהסלסלה. המוביל מקריא בקול את מה שכתוב בכרטיס למשל: שפכתי מים על חבר. שואלים בקול – זו התנהגות מקרבת או מרחיקה? מחליטים יחד. אם זו התנהגות מקרבת – הילד מטיל קובייה ומתקדם על פי המספר. אם זו התנהגות מרחיקה – הילד מטיל את הקובייה ונסוג אחורה. הילד הבא ממשיך מאותה נקודה הילד שפעל קודם יושב במקומו.

שלב ג – סיום והעמקה:

כשכל הילדים שהיו בסבב הגיעו לסיום, שואלים: מה עזר לנו להתקדם? מה עיכב? מסבירים שהרבה צעדים קטנים של התנהגות טובה יוצרים קבוצה נעימה. אם ילד לא מצליח להבין את ההיגד – אפשר להסביר לו בקצרה או להציע לו לבחור כרטיס אחר.

מטרות הפעילות:

פיתוח מודעות להתנהגות אישית – הילדים לומדים לזהות מתי התנהגות מקרבת או מרחיקה אותם מהקבוצה.
עידוד חשיבה ערכית – דרך לדיון על מצבים, הילדים מתחילים להבין מהי בחירה חיובית בקבוצה.
חיזוק אחריות קבוצתית – כל ילד משפיע על ההתקדמות של הקבוצה – זה מעודד אחריות ושיתוף.
הפנמה חוייתית של כללי התנהגות – דרך משחק תנועתית, הכללים נקלטים בצורה טבעית ומהנה.

שדרוג למתקדמים:

לשלב גם כרטיסים ריקים ולבקש מהילדים להציע התנהגות משלהם.

**חיבקתי
חבר
שבכה**

**חיכיתי
בסבלנות
בתור**

**עזרתי לחבר
להרים קוביות**

**אמרתי "בבקשה"
כשביקשתי צעצוע**

**אמרתי "תודה"
כשקיבלתי משחק**

**נתתי מקום לחבר
לשבת לידי**

**קראתי לחבר
להצטרף למשחק**

**שיתפתי חבר
במשחק שלי**

**אמרתי לחבר
מילה טובה**

**חייכתי
לחבר חדש**

**דחפתי חבר
כדי להגיע ראשון**

**לקחתי צעצוע
בלי לבקש**

**קרעתי ציור
של חבר**

צעקתי על חבר

**אמרתי מילה
לא נעימה**

**לא נתתי לחבר
להצטרף למשחק**

**לא נתתי לחבר
לדבר**

**שמרתי את כל
המשחקים לעצמי**

**החבאתי לחבר
צעצוע**

**קראתי לחבר בשם
לא יפה**

בונים את מפת הצהרון המושלם

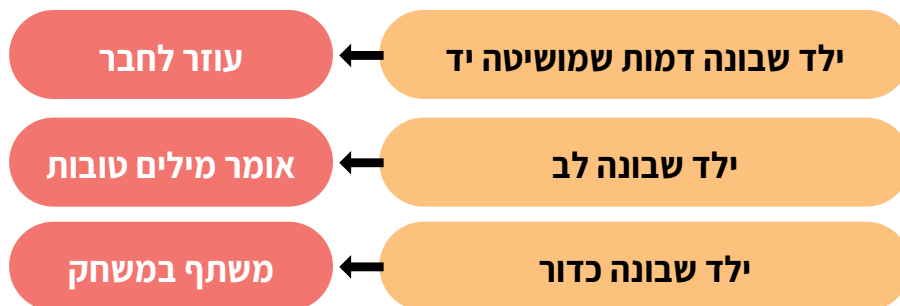
עזרים:

- ♦ פלסטלינה / קליי צבעוני
- ♦ פתקיות קטנות לכתיבה
- ♦ לוח קרטון / בריסטול גדול – משטח מפת הצהרון
- ♦ טושים, דבק, טושים זוהרים, מדבקות, קישוטים
- ♦ אופציונלי: חומרים לצביעת רקע (צבעי גואש, ניירות צבעוניים)

מהלך הפעילות:

שלב א – פתיחה והסבר:

אפשר לחלק את קבוצת הילדים לשתיים. כל קבוצה תעבוד עם איש צוות אחד. נפתח בשאלה מנחה:
"מה יעזור לנו שיהיה טוב ונעים בקבוצה? איך אפשר להפוך את הצהרון שלנו למקום שכיף להיות בו?"
נסביר: "כל אחד מכם הולך לבחור מעשה טוב שהוא יוכל לעשות – משהו שיעזור לחברים, יקרב, ישמח, יחבר – ולבנות אותו כמיניאטורה קטנה מפלסטלינה."
דוגמאות:

שלב ב – יצירה:

כל ילד מקבל גוש פלסטלינה ופתקית קטנה.
על הפתק – כותבים בקצרה מה הדמות מייצגת (אפשר לעזור לילדים שמתקשים בניסוח).
לאחר מכן – כל ילד מציג את היצירה שלו לקבוצה במילים פשוטות.

שלב ג – בניית המפה המשותפת:

הילדים מניחים את המוצג שיצרו על הבריסטול הגדול, זה ליד זה – כל אחד בונה את חלקו במפת הצהרון המושלם.
ביחד מתחילים לצייר מסביב: רחובות, שבילים, עצים, שמיים, שמש, פרחים – עד שמתקבלת שכונה צבעונית שמייצגת את כל המעשים הטובים.

שלב ד – סיכום והנחה:

בסיום הפעילות אפשר:
– לתלות את מפת הצהרון המושלם על לוח התצוגה
– לצלם ולשלוח תמונה קבוצתית להורים
– לשמור את המפה לתערוכת סיכום שבוע ביום חמישי

מטרות הפעילות:

- ♦ חשיבה על התנהגות מקרבת דרך יצירה
- ♦ **ביטוי עצמי** באמצעות חומרים מוחשיים
- ♦ **פיתוח תחושת שייכות** – כל אחד הוא חלק מהמפה

שדרוג:

הוספת שלטי רחוב עם שמות של ערכים (למשל: רחוב החיוך, כיכר הסבלנות)

הַמַּלְאָכִים הַקְּטָנִים
וְהַמַּלְאָכִים הַגְּדֹלִים

רביעי ייחודי

שבוע רביעי- יום אנגלית

יום אנגלית הוא מפגש קליל וחיובי עם השפה. דרך שירים, תנועה, ברכות פשוטות ומשחקים ויזואליים – הילדים לומדים להכיר מילים חדשות, לענות לשאלות ולהרגיש נעים עם שפה חדשה

מטרה: חשיפה חיובית, חיזוק ביטחון עצמי בהתנסות בשפה זרה – בדרך חווייתית.

פתיחה קבועה:

רביעי הגיע

מה מחכה?

הפתעה בכל פעם

לא נגלה.

דרמה, חרוזים, אנגלית וצחוק,

משחקים של פעם

כמו קסם!

יום אנגלית – תודה, סליחה, בבקשה

עזרים:

- ♦ 3 כרטיסים גדולים עם ציור + מילה:
- ♦ בבקשה Please (פליז) – ילד מבקש כוס מים
- ♦ תודה Thank you (ט'נק יו) – ילד מקבל מתנה
- ♦ סליחה Please forgive me (פליז, פורגיב מי) – ילד עצוב עם חבר
- ♦ קופסה לקלפי מילים.
- ♦ בובת צהרון קבועה.

הכנה מוקדמת:

- ♦ להדפיס את שלושת הכרטיסים ציור+מילה ולצבוע בצבע שונה כל מילה.
- ♦ להכין מראש לבבות עם המילים באנגלית ותרגום קטן בעברית לב כל מילה.
- ♦ להכין דוגמה של הצמיד לתצוגה.
- ♦ לתרגל בעצמנו את ההגייה של שלוש המילים.

מהלך הפעלות:

שלב א – מעגל פתיחה:

מתיישבים עם הבובה.
הבובה אומרת: היום נלמד שלוש מילים באנגלית שיעזרו לנו להיות חברים טובים מציגים את כל הכרטיסים: אומרים את המילה באנגלית, אחר כך בעברית.
הילדים חוזרים בקול אחרי כל מילה.

שלב ב – חיקוי תנועתי ומשחק תפקידים:

כל ילד בתורו משחק מצב קטן:
מבקש משהו - אומרים בבקשה
מקבל - אומרים תודה
בטעות לוקח צעצוע - אומרים סליחה
כל פעם אומרים בקול את המילה באנגלית לפי הסיטואציה.

Please

בבקשה

Thank you

תודה

Excuse me

סליחה

ילד עצוב עם חבר

Please
Forgive me
פליז, פורגיב מי

ילד מקבל מתנה

Please
פליז

ילד מבקש כוס מים

Thank you
ט'נק יו

שלב ג – משחק קלפים עם הבובה:

הופכים את שלושת הקלפים עם הפנים כלפי מטה.
כל ילד מרים קלף, מזהה את המילה, הבובה מתרגשת, וכל הילדים חוזרים יחד.

שלב ד – הפסקת שיר:

שומעים שיר נעים.
הולכים במעגל, כשהמוזיקה עוצרת – כל ילד לוחש למישהו אחר מילה שלמדנו באנגלית.
חשוב- להחמיא על כל הניסיון לומר מילה, גם אם ההגייה לא מדויקת.

מטרות הפעילות:

חשיפה מוקדמת לשפה האנגלית באופן חווייתי, חיובי ומהנה, דרך מילים פשוטות ויומיומיות.
הרחבת אוצר מילים בסיסי באנגלית דרך הקשר רגשי, שימושי וחברתי.
שיפור יכולת ההקשבה והחיקוי באמצעות שירים, חזרות קוליות ומשחקי תפקידים קצרים.
פיתוח ביטחון עצמי בשימוש במילים באנגלית דרך תרגול במעגל, עם בובה ומשחקים שיתופיים.

איזה כיף אני לומד אנגלית

סיום יום:

♦ יצירה: צמיד חברים באנגלית

חומרים לכל ילד:

שלושה לבבות עם מילים באנגלית + תרגום.
♦ צבעים, דבק, מספרים.
♦ חוט לקשירה.
♦ רצועת בריסטול ליצירת צמיד.
על הצמיד כיתוב- איזה כיף אני לומד אנגלית!

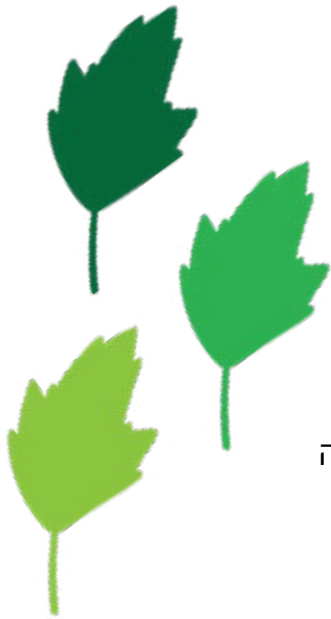
מהלך היצירה:

כל ילד צובע כל לב בצבע שונה.
גוזרים את הלבבות ומדביקים אותם אחד לשני בצורת שרשרת תלת-ממד הלב.
האמצעי קדמי, השניים הצדדיים בזווית.
קושרים את השרשרת בחוט לרצועת הצמיד.

עץ החברים הטובים

עזרים:

- ♦ בריסטול גדול בצבע תכלת או לבן
- ♦ דפים בצבעי חום לגזע וענפים
- ♦ דפים בגווי ירוק לפחות 3 גוונים שונים
- ♦ מספרים
- ♦ דבק סטיק או דבק פלסטי
- ♦ טוש שחור
- ♦ שבלונת עלה אפשר לצייר ולגזור מראש צורת עלה פשוטה
- ♦ גואש בצבעים כהים לאצבעות
- ♦ טושים או עפרונות לצביעה
- ♦ מגבונים לניגוב ידיים

הכנה מוקדמת:

נגזור מראש צורות של עלים לפי שבלונה אחת פשוטה בשלושה גוונים של ירוק לפחות 15 עלים מכל גוון.

נגזור מראש גזעים וענפים מדפים חומים אפשר כל גזע בנפרד אם נחלק לקבוצות. נכין בריסטול גדול להדבקת כל חלקי העץ עליו.

נוודא שיש מקום נוח שבו אפשר להניח את הבריסטול ולהביא עליו את העץ בהמשך.

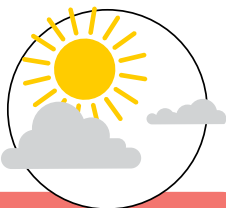
מהלך הפעלות:

שלב א: בניית העץ המשותף

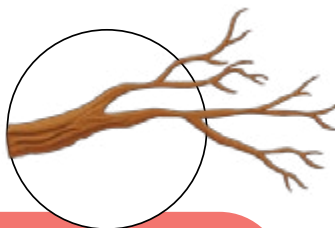
נושיב את סביב שולחנות או על שטיח עגול.

נסביר לילדים הולכים לבנות עץ מיוחד – עץ של חברים טובים.

נחלק את הילדים ל-3 קבוצות קטנות:

קבוצה שלישית
מקשתת את הרקע של שמש, שמיים, פרחים

קבוצה שניה
מכינה ענפים

קבוצה אחת
מכינה את גזע העץ

כל הקבוצה תקבל את החומרים שלה ותעבוד יחד עם מוביל/ת הצהרון.
לאחר שכל קבוצה סיימה – נרכיב יחד את כל החלקים על בריסטול אחד.
נדביק יחד עם הילדים את החלקים – הגזע, הענפים, על הרקע המקושט.

שלב ב: הסבר על העלים ומשימות החברות

נציג לילדים שלושה גוונים שונים של עלים: ירוק בהיר, ירוק בינוני וירוק כהה.

נסביר שלכל גוון יש משמעות:

ניתן גם להוסיף עלה נוסף בצבע שונה באמצעות צהוב עבור שיתוף חברים במשחקים – לפי שיקולכם.

שלב ג: הדבקת העלים על העץ

נסביר לילדים שמעתה, בכל פעם שמישהו עושה אחת מהמשימות – הוא מקבל עלה.
על כל עלה הילד חותם את שמו בטוש או מטביע אצבע בגואש.
לאחר מכן, הילד מדביק את העלה על העץ המשותף.
נחזק כל ילד שעושה מעשה טוב ונעודד את האחרים להצטרף.
נמשיך את המבצע מספר ימים – עד שהעץ מתמלא במעשים טובים.
חשוב לשבח כל ילד על המעשה החברתי שעשה ולוודא שהוא מבין על איזה מעשה קיבל את העלה.
כדאי להניח את העץ במקום בולט כדי שהילדים יראו איך הוא מתמלא וירצו להשתתף גם.

מטרות הפעילות:

חיזוק ערכים של חברות - הילדים לומדים לזהות ולהעריך מעשים טובים של חברות – כמו עזרה, ויתור, שיתוף וחיוך.

עבודה קבוצתית בשיתוף פעולה – שלב ההכנה המשותפת של הגזע, הענפים והרקע תורם לגיבוש ותחושת הצלחה משותפת.

טיפוח אווירה נעימה בצהרון – העץ הוא סמל מוחשי לכך שכשהילדים מתנהגים יפה – כל הסביבה פורחת ומשתפרת.

שדרוג למתקדמים או לבוגרים יותר:

אפשר להוסיף צבע נוסף של עלים ולתת משימות מתקדמות יותר כמו:

אביזרים שצריך להתארגן ולרכוש לקראת הפעילות בתוכנית ניצנים לחודש הראשון:

פעילויות פתיחה

- ◆ חפץ רך אחד: בובת יד, כרית קטנה, או כל חפץ אחר שנעים למגע ובטוח להעברה בין הילדים.
- ◆ מגוון בדים או כרטיסיות צבעוניות גדולות: לפחות 4-5 צבעים בסיסיים אדום, כחול, ירוק, צהוב, סגול וכו'. חשוב שיהיו גדולים מספיק כדי שיהיו בולטים.

פעילויות העשרה שבוע א'

- ◆ בריסטול לבן גדול מאוד או כמה בריסטולים מחוברים יחד.
- ◆ מגוון גדול של כלי ציור: טושים עבים, צבעי פנדה, עפרונות צבעוניים ללא צורך בצבעי גואש או צבעי ידיים שעלולים לכלוך.
- ◆ מדבקות עגולות גדולות או כפתורים בגודל נוח לאחיזה כמספר הילדים.
- ◆ מוזיקה שקטה ורגועה אופציונלי.
- ◆ דפים גדולים בריסטול או קרטון גלי
- ◆ צבעים, טושים, גואש, מכחולים
- ◆ חומרי יצירה מגוונים: פלסטלינה, ניירות צבעוניים, נוצות, עיניים זזות, דבק, מספרים
- ◆ תמונה מודפסת של כל ילד
- ◆ אטבים, חוט לתלייה, ניילון שקוף או שולחן לתערוכה

שבוע שני:

- ◆ כדור רך ובטוח לזריקה בתוך הגן – רצוי כדור ספוג קל ונעים למגע.
- ◆ חלקי פאזל מקרטון או כל חומר קשיח אחר- טושים, מדבקות, ניירות צבעוניים, דבק, מספרים, בריסטול או קרטון גדול לחיבור כל החלקים יחד.
- ◆ מצורף נספח - חלק פאזל כשבלונה לצילום

שבוע שלישי

- ◆ חוט צמר באורך של כ-10 מטרים לפחות – תלוי בגודל הקבוצה
- ◆ או כדור קל לשדרוג
- ◆ חפצים שונים שדורשים העברה: כדור, שקית עם צעצועים חישוקים, דגלים קטנים, פיסות קרטון.

- ◆ דפים עבים או 8 בריסטולים צבעוניים ליצירת פלקט
- ◆ טושים, צבעים, מדבקות, קישוטים
- ◆ קופסה צבעונית/חפץ קטן ומושך.

שבוע רביעי

- ◆ שבלונות של ידיים ורגליים מבריסטול כ-30 יחידות מצורף נספח לחוברת
- ◆ קובייה גדולה
- ◆ סלסלה לכרטיסים
- ◆ סלוטייפ /דבק חשמל צבעוני לסימון מסלול
- ◆ צבעים, דבק, מספרים.
- ◆ חוט לקשירה.
- ◆ רצועת בריסטול ליצירת צמיד.
- ◆ בריסטול גדול בצבע תכלת או לבן
- ◆ דפים בצבעי חום לגזע וענפים
- ◆ דפים בגווי ירוק לפחות 3 גוונים שונים
- ◆ מספרים
- ◆ דבק סטיק או דבק פלסטי
- ◆ טוש שחור
- ◆ גואש בצבעים כהים לאצבעות
- ◆ טושים או עפרונות לצביעה
- ◆ מגבונים לניגוב ידיים

לפעילויות הסיום:

- ◆ כדור קטן ורך: כדור ספוג, כדור בד, או בובה רכה קטנה.
- ◆ שקית בד קטנה או תיבה יפה.
- ◆ סלסילה אחת
- ◆ 10-15 ביצים צעצוע (או קוביות/כדורים)
- ◆ שעון טיימר פשוט / שעון בסלולרי
- ◆ שטח קטן שבו מפזרים את הביצים

בתי ספר

- ◆ בקבוק ריק (פלסטיק)

בצוותא זה כח

פתיחה והיכרות